

DARBININKAS

Vol. LXXIII, Nr. 37

Rugsėjo - September, 30, 1988 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Švedija, patyrusi, kad jos pilietis J.T. pasiuntinys grafas Folke Bernadotte buvo nužudytas slaptos žydų teroristinės organizacijos narių, pareiškė Izraeliui protestą, kad jis iki šiol nieko apie tai nepaskelbė ir nieko į pasiteiravimus neatsakė.

Lenkijoje, pasibaigus antram pasitarimui su vidaus reik. ministru gen. Czeslaw Kiszczak ratui, Lech Walensa pareiškė viltį, kad Solidarumo unija gali būti vėl įteisinta.

Izraelio min. pirmininkas Yitzhak Shamir, privačiai lankydamasis Vengrijoje, įtikino Vengrijos min. pirmininką Karoly Grosz, kad jis įteigautų Sov. S-gą geriau elgtis su žydais.

Sovietinės Azerbaidžano respublikos Kalnų Karabacho srityje po 2 mėn. pertraukos vėl prasidėjo demonstracijos ir streikai, suparalizavę jos sostinės Stepankert pramonę. Jos gatvėse įvyko susišaudymai tarp ginkluotų armėnų ir azerbaidžanų. 17 žmonių buvo sužeista, o jos gatvėse patuliuoja vidaus reik. ministerijos kariai. Armenijos sostinėje tūkstančiai darbininkų dėlto nėjo į darbus.

Gen. sekretorius Gorbaciovas, lankydamasis tolimuosiuose Rytuose, partijos vadam pasakytas kalboje pažėrė eilę tarptautinės reikšmės pasiūlymų, kaip: pavesti prie Krasnojarsko statydinamą galingą radaro stotį tarptautinei kontrolei ir ją naudoti tik taikingiems reikalams; panaikinti karo laivyno bazę Cam Ranh įlankoj Vietname, jei JAV uždarys savo bazes Filipinuose; pasiūlė tartis dėl karo laivyno pajėgų sumažinimo Pacifiko srityje, užšaldyti ten turimus branduolinius ginklus ir kt.

JAV numato sumažinti karo laivyno pajėgas Persijos įlankoj, nes ir Iranas pažadėjo prisidėti prie minų gaudymo.

Valst. sekretorius Shultz pareiškė, kad JAV priešinsis palestiniečių valstybės įsteigimui ar jų egzilinės vyriausybės sudarymui, bet reikalavo, kad Izraelis grąžintų kai kurias okupuotų žemių sritis arabams ir, nesidangstydamas, kad nėra su kuo tartis, perleistų okupuotų žemių kontrolę palestiniečiams.

Švedijos parlamento rinkimus laimėjo kraštą 50 m. valdžiusi socialdemokratų partija.

Haiti karinės vyriausybės galva gen. Henri Namphy buvo sukilusios karių grupės nuverstas ir priverstas išvykti į užsienį. Naują karinę vyriausybę sudarė gen. Prosper Avril, į ministerijų kabinetą paskirdamas tik vieną generolą. Gyventojai šituo pasikeitimu nepatenkinti ir kelia riaušes.

Nikaragvos vyriausybės ir partizanų atstovai po 3 mėn. pertraukos vėl pradėjo pasitarimus Gvatemaloj, bet jie greit vėl nutruko.

Minios Japonijos gyventojų su dideliu rūpesčiu saka 87 m. savo imperatoriaus Hirochito sveikatos pablogėjimą.

Sov. S-goj vyksta kiek sudeмокratinti vietinių partijos organų rinkimai, kuriuose didelė dauguma senųjų pareigūnų yra pakeičiami naujais.

PAREIŠKIMAI IR PROTESTAI DĖL KRIKŠTO JUBILIEJAUS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 74

Vysk. J. Steponavičiaus pareiškimas

J.E. Arkivyskupui Liudvikui Poviloniui

N u o r a š a i

J.E. Vysk. Vincentui Sladkevičiui
J.E. Vysk. Antanui Vaičiui
J.E. Vysk. Juozapui Preikšui
Prelatui Kazimierui Dulksniui
Prelatui Algirdui Gutauskui

Jūsų Ekscelencija,

Lietuvos Bažnyčios vyskupai ir valdytojai atsiuntė man jų parašytą š.m. kovo 11 d. raštą, kuriame kreipiasi į mane su pasiūlymu vadovauti Lietuvos krikšto 600 m. Jubiliejaus iškilmingoms pamaldoms, kurios įvyks Vilniuje šv. Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčioje, ir pasakyti pagrindinį pamokslą.

Tas Ekscelencijų ir Prakilnybių raštas duoda man galimybę pasisakyti dėl jubiliejaus iškilnių.

Didžiosios jubiliejaus pamaldos turi būti vyskupų konferencijos ir krikšto jubiliejaus komisijos trijų metų pasirengiamojo darbo vaisius.

Manau, kad tiek vyskupų konferencija, tiek Krikšto jubiliejaus komisija savo posėdžiuose apsvarstė ir priėmė konkrečius nutarimus, kaip turi būti švenčiamas Lietuvos Krikšto 600 m. jubiliejaus.

Nedalyvaudamas nei viename vyskupų konferencijos posėdyje, nes į jos posėdžius nesu kviečiamas, nieko nežinau, kokie buvo padaryti nutarimai ir duoti nurodymai, kurių tenka laikytis, kad jubiliejaus iškilmės būtų didingos ir įspūdingos. Todėl nedirstu vadovauti jubiliejinėms iškilmėms, būkštaudamas nukrypti nuo vyskupų konferencijos priimtų nutarimų Jubiliejinių iškilnių klausimu.

Be to, gyvendamas Žagarėje, toli nuo Vilniaus, neturiu galimybės pasitarti su šv. Petro ir Povilo bažnyčios klebonu ir Krikšto Jubiliejaus komisijos nariais dėl jubiliejinių iškilnių tvarkos ir eigos.

Siūlyčiau, kad pamaldos vyktų 5-se bažnyčiose, kiekvienoje bažnyčioje vadovautų vyskupas, kuris pasakytų pagrindinį pamokslą ar paprašytų jį pasakyti ką nors iš kunigų. Apie jubiliejaus iškilnių laiką, vietą ir tvarką reiktų iš anksto paskelbti visose Lietuvos bažnyčiose.

Tepraeina didžiosios jubiliejinės iškilmės Vilniuje taip, kad jos būtų mūsų krašte Bažnyčios gerovei ir garbei bei tikinčiosios liaudies džiaugsmui ir dvasinei naudai.

Su tikra pagarba ir meile,
Vyskupas J. Steponavičius

Vilniaus arkivysk. kunigų Pareiškimas

Siekdami, kad Lietuvos Krikšto 600 metų Jubiliejus būtų atšvestas kiek galint dvasiniai naudingiau visai mūsų tautos stiknčiai liaudžiai, siūlome:

1. Jubiliejų pakartotinai pakviesti šv. Tėvą, o į pagrindines pamaldas — kaimyninių kraštų vyskopus.

2. Pagrindines Jubiliejus pamaldas Vilniuje laikyti visą savaitę, kiekvieną dieną paskiriant atskirai vyskupijai. Paskutinę dieną birželio 28, sekmadienį, bent šešiose Vilniaus miesto bažnyčiose, kad galėtų dalyvauti kiek galima daugiau tikinčiųjų.

3. Jei bus galimybė išvykti kunigų delegacijai į Vatikaną jubiliejaus proga, siūlome, kad kunigų delegacijos nariai būtų išrinkti vyskupijų kunigų tarybų, kaip kunigų atstovai.

4. Prašome pasirūpinti, kad valdžios atstovai nekludytų kunigams ir tikintiesiems pamokyti vaikų tikėjimo tiesų.

5. 1987 m. buklete rašoma apie penkių Bažnyčios įsakytų švenčių, kurios pasitaikydavo šokiadieniais, perkėlimą į sekmadienį. Perkeltos šventės tikinčiosios liaudies buvo labai branginamos ir jose tikinčiųjų dalyvaudavo ne mažiau kaip sekmadienį. Kokių pagrindu Jubiliejinių metų proga tai padaryta? Tai didelis dvasinis nuostolis.

Lietuvos Vyskupams ir Vyskupijų Valdytojams Telisų vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros kunigų Pareiškimas

Skandaliai pergyvename, kad nežiūrint maldų ir ypatingų pastangų, Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejaus iškilmės Vilniuje 1987 birželio 28 švenime be šv. Tėvo Jono Pauliaus II.

Tai ypač skaudu, kai žinome šv. Tėvo troškimą būti kartu su mumis prie šv. Dievo Motinos Aušros Vartuose.

Nuoširdžiai dėkojame už penkis ganytojinis laiškus Jubiliejinių metų proga. Prašom dar vieno laiško kuriame būtų išvardintos mūsų krašto ryškiausios ne-gėrovės religijos ir doros srityse ir nurodytos konkrečios priemonės kovai prieš jas, įvedant ir įtvirtinant ateičiai šias krikščioniškojo gyvenimo tradicijas:

1. ugdati krikščioniškus pa-pročius šeimose:

a. atkreipti ypatingą tėvų dėmesį, kad sekmadieniais, kartu su savaisiais dalyvautų šv. Mišių aukoje,

b. primygtinai raginti laiku pakrikštyti kūdikius, rūpestingai paruošti vaikus Pirmajai Išpažinčiai ir šv. Komunijai, niekada neapleisti Velykinės išpažinties ir šv. Komunijos, nepradėti šeimos gyvenimo be santuokos sakramento, gilaus tikėjimo dvasioje švęsti religines šventes.

2. Kovoiant už blaivų Lietu-vą:

a. įpareigoti dvasininkiją laikytis blaivybės ir uoliai ją skleisti tikinčiųjų tarpe,

b. kasmet Advente ir Gavėnioje parapijų bažnyčiose pravesti pamaldas už blaivybę, sakant atitinkamus pamokslus, darant pažadus ir juos atnaujinant,

(nukelta į 2 psl.)

Vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, 7-oje Tautinėje skautų-čių stovykloje rugpjūčio 21 prisegamas ordinas "Už Nuopelnus". Nuotr. V. Bacevičiaus

BADO STREIKAS NESIBAIGIA

(New Yorkas, 1988 rugsėjo 22. LIC) Algimantas Andreika, buvęs politikalinis ir vienas iš bado streiko iniciatorių, iš Vilniaus telefonu pranešė Lietuvos Informacijos Centriui, kad bado streikas už kalinių išlaisvinimą dar tęsiasi. Jis teigė, kad bus badaujama bent iki rugsėjo 26 d. Vyriausybė, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio ir Politinių kalinių gelbėjimo komitetui reikalaujant, iki tada turi pradėti kalinių bylų peržiūrėjimą. Šis reikalavimas, tarp ir kitų, buvo pateiktas vyriausybei šių dviejų grupių bendram rugpjūčio 26 d. datuotame dokumente. Šaltiniai Lietuvos Informacijos Centriui tvirtino, kad jeigu vyriausybė neįvykdys garantijų, kurios buvo duotos Sąjūdžiui, Sąjūdis su kalinių komitetu planuoja pravesti plačią akciją viso krašto mastu.

"Vakarinių naujienų"

rugpjūčio 27 d. laida atspausdino žinutę, kad kalinių bylų bus peržiūrėtos. Bet rugsėjo 7 d. pasirodė kita "V. n." žinutė, kurioje teigia, pasak Andreikos, kad "visi politikaliniai teisingai nutęsti. Tai galima įvertinti kaip spjūvį Sąjūdžiui ir fizionomijai." teigė Andreika.

BADO KRONIKA 1988 RUGSĖJO 21 D.

Š. m. rugsėjo 17 d. prasidėjo taikus bado streikas, skirtas Lietuvos politiniams kaliniams išlaisvinti. Nepertraukiamai tęsiasi iki šiol. Šiandien jame dalyvauja penki žmonės: 1) Antanas Milvydas badauja nuo rugpjūčio 25 d. (jo sveikata sunkioji padėty), 2) Genovaitė Asipauskienė badauja nuo rugsėjo 2-21 d. (ją buvo su-laikę už gėlių dėjimą ir žvakių deginimą prie katedros), 3) Edita Petraitytė badauja nuo rugsėjo 15 d., 4) Greta Volot-

PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIO GYVYBĖS ŽIEDAS IGNALINOJE

(New Yorkas, 1988 rugsėjo 19. LIC) Lietuvių Informacijos Centro žiniomis, rugsėjo 16 - 17 d.d. susirinko bent 10,000 žmonių prie Ignalinos atominės jėgainės dalyvauti Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio akcijoje, gyvybės žiede. Vienas šaltinis suveddamas kelių asmenų apskaičiavimus, tvirtino, kad buvo tarp 15,000 - 20,000 dalyvių. Anot rengėjų susirinkusieji elektrinę apsupo žmonių žiedu, išskyrus "nepavyko priėti prie vandens, tiek kiek mums buvo leista eiti... Žmonės susikabinę rankomis dainavo bangas, siuntėme iš vieno galo į kitą galą įvairius šūkius, įvairius judesius... Ir pabaigus žmonės dainuodami patraukė link stovyklos" Dalyvavo svečiai ir iš Latvijos, Ukrainos ir Maskvos.

Šis žygis, skelbiamas Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio, buvo protestas prieš netvarką, kuri tęsiasi nuo pat atominės elektrinės statybos pradžios ir pastanga atkreipti ir valdžios ir pasaulio dėmesį į pavojingą Ignalinos situaciją. Gana plačiai apie Ignalinos elektrinės apjuosimą prieš ir po įvykio rašė užsienio naujienų agentūros... Reuter, Associated Press, United Press International — bei paskiri laikraščiai, kaip pvz. *Christian Science Monitor*.

Nes nebuvo duotas leidimas ruošti mitingą, žmonės susirinko į koncertą, į vakaronę bei stovyklauti gamtoje. Pasak Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nario ir Žemynos ekologinio klubo tarybos pirmininko pavaduotojo Zigmo Vaišvilos, susirinkusiųjų nuotaika buvo labai pakili ir "nebuvo jokių nesuspriptomų." Mjlicijos niekur nesimatė. Žmonės sodino medelius, vaikščiojo

aplink elektrinę, apžiūrėjo sustabdytą statybą trečiojo bloko, kaikiurims net pavyko patekti į vidų.

Šeštadienį 3 val. p. p. Vaišvila pasakė žodį apie akcijos tikslą. Vilniaus senamiesčio teatras suvaidino Maironio "Kęstučio mirties" pirmąją veiksmą. Ukrainietis dainininkas dainavo baladę apie Černobilį. Paskui 7 val. vak. trim minutėm mašinos paleido garsinius signalus, kad, anot iniciatyvinės grupės nario ir Sąjūdžio Žinių redaktoriaus Arvydo Juozaičio, šitai akcijai duotų "tokį foną... kad per visą Lietuvą nuskambėtų".

Rengėjai iš anksto buvo numatę, kad prieš 3 val. susibūrimą bus atnašaujamos šv. Mišios prie elektrinės. Tam tikslui į stovyklą buvo atvykę ir trys katalikai kunigai. Bet, anot Vaišvilos, Ignalinos vykdomas komitetas pasipriešino šioms planams, "kadangi mišios atitinkamai pagal tarybinis įstatymus viešoje vietoje, ne maldos patalpose nėra leidžiama... Mes labai gražiuoju susitarėme su kunigais. Aš paaiškinau susirinkusiems žmonėms šitą padėtį ir kad būtų dar aiškiau trumpai nušvietė ir kun. Alfredas Kanišauskas ir trumpai pasakė, jog suprantą susidariusią padėtį ir todėl mišios nebus laikomos. Sugiedojo tik maldą."

Lietuvos žinių agentūra ELTA apie numatytą Sąjūdžio akciją šykščiai pranešė Lietuvos gyventojams, tvirtindama, kad trečiojo bloko statyba sustabdyta ir neaišku kodėl Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis dar kelia triukšmą. anot Sąjūdžio Žinių redaktoriaus Juozaičio "ELTA labai griežtai pasisakė prieš šitą žiedą. Komunistų Partijos Centro Komitetas irgi griežtai pasisakė prieš tokius "ekstremistinius" Sąjūdžio pareiškimus, smerkiant dabartinius pokalbius su Amerika. Čia traktuojama kaip ryšys su reakcingaisiais emigracijos sluoksniais. Visa šita veikla, kuri yra savarankiška, be CK sutikimo, yra traktuojama labai neigiamai. Todėl mūsų sprendimas blokuoti Ignaliną buvo sutiktas negatyviai. Daro viską, kad respublikos gyventojai būtų dezinformuojami, ir, kad Sąjūdžio informacija jų nepasiektų... Esa-

(nukelta į 2 psl.)

dauti nuo rugsėjo 20 d. Nutrauktųjų vietoje nuo rugsėjo 22 d. badauja Mikhailas Lifšinas (antrą kartą) ir Teodora Kašdailienė (irgi antrą kartą).

Visi norintys įsijungti į taikų bado streiką gali kreiptis telefonu į šiuos vilniečius: 629282 į Teodorą Kašdailienę, 66528 nuotr. 23 val., į Algimantą Andreiką, 692496 į Eugenijų Krukovskį. (LIC)

LIETUVOJE ĮSTEIGTA ŽMOGAUS TEISIŲ ASOCIACIJA

Ekspresas Khronikos, korespondentas Lietuvoje Valdas Anelauskas pranešė Lietuvos Informacijos Centriui, kad Lietuvoje įsteigė Žmogaus teisių asociacija, kuri bus afiliuota Frankfurte veikiančios International Gesellschaft für Menschenrechte. Panašūs afiliuotai veikia Maskvoje ir Leningrade. Pateikiame į Frankfurtą pasiūstą pareiškimo vertimą iš rusų kalbos.

Tarptautinei žmogaus teisių asociacijai Frankfurte prie Maino. Lietuvos žmogaus teisių asociacijos pareiškimas

Į Jus kreipiasi Lietuvos žmogaus teisių asociacija, nauja teisių gynimo organizacija, sukurta Vilniuje 1988 rugsėjo 4, žemiau pasirašiusių asmenų grupė.

Mūsų grupė žada ateityje stebėti žmogaus teisių padėtį Lietuvoje, informuoti apie tai tarptautinę visuomenę, kovoti už politinių kalinių išlaisvinimą. Todėl prašome Jus spręsti mūsų asociacijos priėmimo į Tarptautinę žmogaus teisių asociaciją klausimą. Kontaktą su mumis galima palaikyti adresu: 232001 Lietuvos TSYR Vilnius, Tiltu gatvė 35 - 4, b 23 telefonas 629282, Teodora Kašdailienė, arba per Tarptautinės žmogaus teisių asociacijos Maskvos atstovą Valerijų Senderovą.

Valdas Anelauskas, Asociacijos pirmininkas, Teodora Kašdailienė, sekretorė, Eugenijus Krukovskis, Algimantas Andreika. (LIC)

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Prof. dail. Rimto Kalpoko amžiaus aštuoniadesimtmečiui skirtą jo darbų parodą surengė Kauno paveikslų galerija. Apžvalginė paroda buvo sutelkta beveik šimtas darbų, atspindinčių ilgą ir vaisingą kūrėjų sukurtininko kelią. Nemaža išstatytų kūrinių dalį sudarė nutapyti Lietuvos kaimų ir miestų vaizdai. Italijos peizažai. Ispūdinga buvo ir portretų galerija, nes R. Kalpokas jai yra įjungęs kelias dešimtis Lietuvos bei kitų tautų menininkų, kultūrininkų, visuomenės veikėjų. Parodoje taipgi buvo ir teminių paveikslų, grafikos darbų, piešinių.

1988 m. laureatus paskelbė Lietuvos literatūros meno ir architektūros premijų komitetas. Literatūros premija paskirta Ja-

kovui Kanovičiui (literatūrinis slapyvardis Grigorijus Kanovičius) už du susijusius romanus — "Kvailių ašaros ir maldos", "Ir nėra vergams rojus". Dailės premiją Vincui Kisaraukui laimėjo tapybos darbai — "Šventė", M. K. Čiurlioniui skirtas "Raudonasis requiem", "V. Mykolaitis-Putinas ir Adomas Mickevičius", "Teatrinis motyvas", vienas paveikslas iš ciklo "XX amžius". Muzikos premija teko Jonui Oswaldui Bakauskui už "Simfoniją nr. 2", koncertą obojui ir styginiams instrumentams, instrumentinę operą simfoniniam orkestrui. Teatro premijos, paskirtos Vilniaus operos ir baleto teatro sol. Irenai Milkevičiūtei — už kūrybinę 1986-87 m. veiklą, rež. Povilui Mataičiui — už folklorinius spektaklius "Mano kanklės paauksuotos", "Nukrėskime rasą apie rugių lauką". "XIX š. pabaigos ir XX š. pradžios sutartinės", už lietuvių liaudies tradicijų puoselėjimą, autentiškų liaudies dainų atkūrimą. Architektūros premijas už buvusio Vilniaus žemutinės pilies arsenalo pastato tyrimą, atnaujinimą ir pritaikymą Lietuvos taikomosios dailės muziejui laimėjo archeologas Albertas Lisanka, architek-

ta — Evaldas Putlys (darbo vadovas), Arydas Kybracas ir Sigitas Benjaminas Lasavickas.

Stepono Dariaus gimtinėje susirinkę keli tūkstančiai žmonių paminėjo 55-ąsias metines Dariaus-Girėno Atlanto skrydžio, kuris įvyko 1933 m. liepos mėnesį. Šio fakto reikšmę lietuvių istorijoje apibūdino Lietuvos Kultūros fondo pirm. prof. Česlovas Kudaba ir istorikas Antanas Tyla. Kalbas pasakė aviacijos sąjungos nariai Juozas Zujus ir Vytautas Jurkštas. Judrėnų padangėje pasirodė "Lituanika", pilotuojama Sigito Noreikos, tai buvo liepos 16. Šilalės rajone, Vytogalos kaime, kuriame gimė S. Girėnas, šventė paminėta liepos 17. Čia įvyko lakūno sodymos atidarymas. Ją atstatė Klaipėdos restauravimo dirbtuvės specialistai. S. Dariaus gimtojo namo jau nebėra. Žmonės susikauptė, išklaušė per garsiakalbius sklindančios lakūnų kalbos, pasakytos 1933 liepos 15-ąją prieš išskridimą.

Jurbarko rajono liaudies menininkų klubas "Mituva" atšventė kurtuves. Talentingiems ir na-

gingiems žmonėms buvo atiduos senųjų dvaro rūmų fligelis. Jie restauravo apleistą patalpą, senovinį židinį, originalius balkononus. Čia atidarytas ir parodų salonas. Jame surengtoje pirmojoje liaudies menininkų parodoje jurbarkiečiai ir miesto svečiai susipažino su J. Saranauskienės, L. Ašmonaitienės, V. Dubikaičio S. Kulikausko ir kitų darbais. Šis parodų salonas taps dar vienu Jurbarko kultūros židiniu. Čia vyks literatūros popietės, muzikos vakarai, vaidins liaudies teatro aktoriai. Bus įsteigta vaikų piešimo studija, kuri ateityje gal taps meno mokykla.

Kelmės rajone prasidėjo profesionalaus meno dienos "Aukštinės vasaros pėdos", kurias surengė Lietuvos valstybinė filharmonija. Kolūkių ir tarybinių ūkių, kitų kolektyvų salėse visą savaitę vyko koncertai, susitikimai su meno meistras. Muzikos šventėje dalyvavo Lietuvos nusipelnę artistai R. Paliukaitė, D. Sadauskas, A. Stulgys, solistai I. Argustienė, V. Maliukevičiūtė, pianistė S. Eidukonytė.

Savaitės įvykiai

Atstovų rūmų pirmininkas Jim Wright oficialiai pripažino, kad CIA, vykdydama kongreso patvirtintą veiklą, rėmė Nikaragvos opozicijos partijas.

Sov. S-ga rugsėjo 1 uždare Maskvoj prie Kremliaus buvusią specialią krautuvę aukštesniųjų pareigūnams.

National Endowment for Democracy paskyrė 10,000 dol. anglų kalba parašytai knygai "Death in the Forest" išleisti ir nelegaliai platinti Lenkijoje. Jos autorius yra Amerikos istorikas Janusz K. Zawodny ir joje aprašomas lenkų karininkų nužudymas Katyno miške.

N. J. dienraštis "The Record" paskelbė Tasso pranešimą, kad rugsėjo 16, šeštadienį, prie Ignalinos branduolinės energijos stoties rądom susiėmę demonstravo tūkstančiai žmonių.

JAV painformavo Japoniją apie savo susirūpinimą, kad ji statydindama Libijoje metalurginį kompleksą, gali padėti Libijai gamintis nuodingas dujas.

Izraelio kariai, malšindami palestiniečių riaušes Libano Sabra ir Shatila stovyklose palestiniečių žudynių sukaktuves, nušovė du ir sužeidė keliolika palestiniečių.

Burmoje gyventojų riaušėms nesiliaujant, kariuomenė pašalino civilinę Maung Maung vyriausybę ir krašto valdymą perdavė gynybos ministeriui gen. Saw Maung, kuris uždraudė demonstracijas, suvaržė žmonių judėjimą ir pažadėjo demokratinis rinkimus, bet demonstracijos vyksta ir toliau. Šimtai žmonių esą žuvę.

Iranas paskelbė, kad per karą su Iraku žuvo 123,220 karių ir 11,000 civilių, o 60,711 karių yra dingę be žinios.

Sovietinės Lietuvos kultūros ministerija ir partijos vadovybė yra sutikusi žydų holokauto aukom paminėti pastatyti Vilniuje paminklą su skulptoriaus Arbit Blato sukurtais 7 bronziniais bareljefais.

Rugsėjo 20 prasidėjo J. T. visuomenės sesija. Jos prezidentu buvo išrinktas Argentinos užs. reik. ministeris Dante Caputo.

Sov. S-ga vėl nutarė parduoti vyną, šampaną ir alų paroduose, o ne tik alkoholinių gėrimų krautuvėse.

Izraelis išmetė į erdvę pirmą bandomąjį satelitą ir netrukus numato išmesti žvalgybos satelitą, kad jam nereikėtų priklausyti tais reikalais tik nuo JAV.

Lenkijos min. pirmininko Zbigniew Messner vyriausybė atsistatydino, nes ji nesugebėjusi teisingai partijos nuostatų žmės ūkiui tvarkyti įgyvendinti praktikoje.

Sovietinės Gruzijos sostinėje Tbilisi vyksta Chautauqua konferencija, kurioje dėl kitų išpareigojimų negalint dalyvauti svarbesniems pareigūnams, kaip prezidento patarėjui saugumo reikalui gen. Colin L. Powell ir kt. ir sovietai pasiuntė į ją tik antraeilius pareigūnus.

GYVYBĖS ŽIEDAS IGNALINOJ

(atkelta iš 1 psl.)

me nacionalizму apkaltinti."

Vaišvila, reaguodamas į EL-Tos apkaltinimus, aiškino, "Černobilis mus pamokė, kad... nelaimė yra nelaimė visiems," nežūrint tautybės.

Persitvarkymo Sąjūdis yra pramatęs tęsti šią akciją toliau, kviesdamas Lietuvos gyventojus miestų ir gyvenviečių aikštėse organizuoti laisvu nuo darbo metu budėjimus su plakatais kuriuose būtų reikiama parama tarptautinės ekspertų komisijos sudarymui. Šią akciją numatyta tęsti tol, kol komisijos nariai atvyks į Lietuvą.

Turimomis žiniomis, praėjusį ketvirtadienį Lietuvos televizijos laidoje Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretoriaus Algirdas Brazauskas pareiškė, kad jau atėjusi telegrama iš tarptautinės atominės energijos agentūros, kurioje pranešta, kad tarptautinė komisija nebus siunčiama, nes tai esą šalies vidaus reikalas. Nėra aišku, kodėl,

Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

c. įsąmoninti tikinčiuosius, kad joks svaigalas nebūtų naudojamas laidotuvių ir mirusių minėjimo metu, raginti šeimos šventes ir pobūvius praleisti be svaigalų.

3. kovojant už skaisčių gyvenimo būdą:
a. per pamokslus ir išpažintis diegti jaunimo širdyse meilę skaisstumui,

atsakymas atsidūrė Centro komitete, kai prašymą dėl tarptautinės komisijos sudarymo pasiuntė Sąjūdis ir, koku pagrindu atsakymas buvo neigiamas.

Sąjūdis rugsėjo 7 d. kreipėsi į Jungtinių Tautų Generalinį sekretorių ir į Tarptautinės atominės energijos agentūros prezidentą sudaryti tarptautinę komisiją Ignalinos patikimui nustatyti. Lietuvos laisvės Lyga rugsėjo 6 d. paskelbė panašų kreipimąsi į Lietuvos pasiuntinį p. St. Lozoraitį Washingtonė.

Sąjūdžio pareiškimas Ignalinos klausimu buvo iniciatyvinės grupės pasiūstas SNO Generaliniam Sekretoriui, Tarptautinei Atominės Energijos Agentūrai, šešiom Baltijos šalių vyriausybėm — Danijos, Švedijos, Suomijos, Rytų Vokietijos, Vakarų Vokietijos ir Lenkijos, ir šešiolikai pasaulio žinių agentūrom Maskvoje. Pasak Juozaičio, kai kur užblokavo, ne visur pareiškimai pasiekė adresatus... (LIC)

b. nuolat priminti iki santuokinio skaitumo svarbą naujų šeimų gražiai ateičiai,

c. raginti išlaikyti ištikimybę santuokos priesaikai.

4. Ugdant pagarbą Dievo duotai gyvybei pakartotinai ir griežtai pasisakyti prieš abortus.

Kunigų tarpe sklinda įvairūs gandai ir įtarimai apie kunigų delegacijas, įvairiomis progomis vykstančias į užsienį. Siūlytume, nesusipratimams išvengti, delegatus, vykstančius į religinius renginius užsienyje, rinkti Kunigų tarybose.

Siūlome vyskupams prašyti, kad vietoje tarybinės valdžios persamo religinio laikraščio, būtų padidinta apimtis ir tiražas "Katalikų kalendoriaus žinyno" (t.y., kad jis būtų ne vien kunigų, bet ir tikinčios liaudies žinynas), kad būtų kasmet išleidžiama bent po vieną religinės klasikos knygą, kaip pvz. *Kristaus sekimas* ir kt.

Pasirašė kunigai: T. Poškus, B. Budrikis, J. Kauneckas, J. Tamašauskas, J. Paliūkas, V. Velaivičius, L. Dambrauskas, J. Petrauskas, A. Šeškevičius, V. Šlevas, K. Žukas, J. Bučelis, A. Arnašius, B. Jonauskas, J. Kusas, V. Sadauskas, A. Alminas, J. Miškinis, B. Bacevičius, J. Šiurys, E. Atkočiūnas, A. Lideikis, A. Genutis, P. Linkevičius, F. Žilys, A. Benešius, S. Amužis, V. Klebonas, A. Pakaminis, V. Žvirzdinas.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KĖPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmd. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM ban. 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietėm. Knyga su plastikiniu apvalku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Kazimierietės seserys rugpjūčio 13 šventosios sidabrinį ir auksinį jubiliejų, nusifotografavo motiniškame name prieš eidamos į kopyčią padėkos mišiom. Pirmoje eilėje iš k. švenčiančios auksinį jubiliejų: M. Joanneta Juskauskas, Ignata Zemeitis, Marilyn Kuzmickas — generalė vyresnioji, ir sidabrinį jubiliejų švenčianti sesuo Theresa Dabulis; antroje eilėje švenčiančios auksinį jubiliejų: M. Jozetta Petraitis. Reginald Tamulevich, Regina Janusa ir Nicola Sokas.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SAVAITĖ KENNEBUNKPORTE

Bus jau eilė metų, kaip čia vyksta ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų savaitė. Ji paprastai būna rugpjūčio mėnesio vidury. Šiomet prasidėjo rugpjūčio 13 ir baigėsi rugpjūčio 20.

Savaitės organizatoriai

Šios savaitės programos didysis organizatorius visada būna dr. Česlovas Masaitis. Jis susitaria su vasarvietės administracija, suranda paskaitininkus, Dr. Česlovas Masaitis gyvena Putnamo artumoje. Jo kaimynystėje gyvena ir prel. Vytautas Balčiūnas ir dr. Alfonsas Stankaitis. Jie ir yra didžiausi talkininkai ir aktyviai reiškiąsi savaitės programoje. Dr. Alfonsas Stankaitis būna komendantu, visų programų vadovu, o prel. Vytautas Balčiūnas — kapelionu, pamaldų organizatoriumi, religinės programos vykdytoju.

Paskaitos ir paskaitininkai

Tos poilsio ir studijų savaitės turi nusistovėjusią tvarką. Daug laiko skiriama maldymuisi, poilsivimui. Tad paskaitos, diskusijos, vaizdajuosčių rodymai būna po pusryčių apie 10 val. ir po vakarienės, apie 7-8 val. Paskaitom naudotasi didžiąja sale, o vaizdajuosčių rodymui — kavinės patalpa, nes kavinė šiais metais neveikė.

Vaizdajuosčių buvo parodyta įvairių. Jas rodė dr. Česlovas Masaitis. Dauguma buvo jo paties pagamintos, nufilmuotos Lietuvoje. Visų jų turinys — Lietuva. Buvo parodytas Poezijos pavasaris, Maironio poezija, kur deklamavo Laimonas Noreika, religinis atgimimas Lietuvoje, Juozo Bružo pagaminta vaizdajuostė apie liepos 9 demonstracijas Vingio parke, Vilniuje.

Ir paskaitose daugiausia buvo kalbama apie dabartinius Lietuvos rūpesčius. Kun. Kazimieras Pugevičius, Liet. Religinės Šalpos direktorius, kalbėjo apie padėtį Lietuvoje, religijos persekiojimą. Savo kalboje panaudojo plačią amerikiečių spaudą. Kęstutis Čiziūnas, dirbęs Amerikos Balso lietuviškame skyriuje Washington, kalbėjo apie to skyriaus darbą, kaip žinių tarnyba pasiekia Lietuvą ir kaip veikia jos gyventojus. Profesorė Viktorija Skrupskelytė aptarė Lietuvoje pagarsėjusius poetės Juditos Vaičiūnaitės kūrybą.

Savo kelionės įspūdžius po Lietuvą papasakojo Antanas Masonis, dr. Česlovas Masaitis ir kun. dr. Valdemaras Cukuras. Lietuviškais reikalais daug buvo kalbama ir privačiai, nes visus jaudino dabartiniai įvykiai Lietuvoje.

Šalia tų lietuviškų temų, kun. dr. Valdemaras Cukuras dar kalbėjo apie išsilavinimo teologiją, gi Antanas Masonis pasakojo apie savo darbą vienoje kolegijoje, kur jis dėsto liuanistiką. Ten jis sudomino studentus lietuviškais reikalais, ir jie net

įkūrė savo klubą, kuris kaip tik ir puoselėja liuanistiką plačia prasme.

Žiburėlių procesija

Kiekvieną rytą vienuolyno koplyčioje buvo mišios, kurias aukojo prel. Vytautas Balčiūnas. Jis pasakydavo ir pamokslą. Plačiau kalbėjo apie Marijos vaidmenį Bažnyčioje, apie dabartines Bažnyčios aktualijas. Mišių skaitymus atlikdavo vasarotojai. Mišių metu giedojo tradicines giesmes.

Vieną vakarą buvo suorganizuota speciali procesija — kelionė per krikščioniškus Lietuvos šimtmečius. Tai buvo Lietuvos krikšto sukakties prisiminimas, susitikimas su praeitimi, religinis jos įprasminimas. Visa suorganizavo dr. Česlovas Masaitis, jis parašė ir maldas.

Vienuolyno aikštėje įvairiose vietose buvo pastatyti šeši kryželiai, prie jų buvo uždegtas fakelas. Procesija prasidėjo iš didžiosios salės. Kiekvienas gavo po degančią žvakutę. Taip kalbėdami rožančių, išėjo į naktį. Vadovavo prel. V. Balčiūnas. Pasiekęs kryželį, jis sukalbėdavo specialias maldas. Kai eidavo prie kitos stoties, prie kito kryželio, tą pasiimdavo ir nešdavosi kartu. Viskas baigėsi Liurdo grotose. Čia buvo sustatyti visi atnešti šeši kryžiai, pridėtas septintas. Taip buvo sudaryta jubiliejinių metų emblema — septynų kryžių. Liurdo grotose sukalbėtos paskutinės maldos.

Procesija buvo įspūdinga, nuiteikusi visus maldai ir mąstymui.

LIETUVIŠKOS SKAUTYBĖS FONDO LOTERIJA

Didžioji Lietuviškosios Skautybės Fondo loterija, kurios bilietai buvo platinami tarp lietuvių skautų, baigėsi sėkmingai. Laimėjimų traukimas buvo septintojo tautinėje stovykloje, Kensington, Ohio, rugpjūčio 21, sekmadienį. Štai laimėtojai:

1. 500 dol. — Nr. 21933, Konstancija Puzinienė, Chicago, Ill.
2. Lietuvių Enciklopedija ir Vinco Krėvės raštai — Nr. 46575, Marytė Banevičienė, Canton, Conn.

3. Savaitės atostogos Cape Code — Nr. 13417, Luciana Kaufmann, Alexandria, VA.

4. VCR aparatas — Nr. 12575, Henrikas Bitėnas, Elizabeth, N.J.

5. 300 dol. — Nr. 32517, Romualdas Bielkevičius, Brockton, Mass.

6. Spalvota Sony televizija — Nr. 37361, Stasė Gruzdienė, Quincy, Mass.

7. Dail. Editos Nazaraitės grafikos paveikslas — Nr. 43331, A. Povilauskas, Ancaster, Ont.

8. 200 dol. — Nr. 29749, Bronė Vadopalienė, Westchester, Ill.

Sūvažiavę sendraugiai

Iš viso buvo suvažiavę 60 sendraugių. Daugumoje jie atkeliavo iš artimųjų vietų — iš Bostono, Waterburio, Putnamo, New Yorko. Buvo iš Clevelando ir tolimesnių vietovių. Dalis jų buvo veiklūs ateitininkai nepriklausomoje Lietuvoje, toks susitikimas tai grįžimas į studijų dienas, į jaunystės laikus. Kita dalis sendraugių buvo jau čia baigę mokslus, čia v eikę ateitininkų vienetuose ir dabar aktyviai ten besireiškią.

Susitikę tokioje poilsio ir studijų savaitėje, jie tikrai atsigau-na, pagilina savo mintis. Savaitės jau senokai organizuojamos. Ir šioje savaitėje buvo organizacinis susirinkimas, kur kaip tik ir kalbėta apie ateinančių metų studijų savaitę. Ją vėl organizuos tas pats dr. Česlovas Masaitis.

Savaitės visada pradėdamos ir baigiamos koncertu. Ši savaitė buvo pradėta fleitos koncertu, apie kurį rašėme praeitame numeryje. Buvo baigta solistės Ginos Čapkauskienės koncertu. Jau vėl tradicija, kad solistė Gina Čapkauskienė savo koncertu baigia savaitės programą. Apie šių metų koncertą parašysime vėliau.

Daug dėmesio skiriama ir literatūrai. Šioje savaitės programoje vienas vakaras buvo skirtas Maironio poezijai. Apie šį literatūros vakarą irgi parašysime vėliau.

Dabar tik noris paskatinti kitus ateitininkus sendraugius, kurie dar nėra buvę, kad susidomėtų šia rengiama poilsio ir studijų savaitė. Tikrai naudinga ir prasminga praleisti savaitę gražioje gamtoje, prie vandenyno ir išklaudyti tiek aktualių įdomių paskaitų, pokalbių, koncertų. (p.j.)

Šaulių kultūrinio savaitgalio dalyviai. Pirmoje eilėje iš k. Ona Miklienė, New Yorko šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis K. Miklas, Liet. Šaulių Sąjungos pirmininkas Mykolas Abarius, LŠST garbės pirmininkas prof. dr. Vaidievtis Mantautas, Kanados Vilniaus šaulių rinktinės pirmininkas Juozas Šiaučulis, Trakų rinktinės kapelionas Tėvas Rafaelis Šakalys, OFM, ir Naujosios Anglijos Trakų rinktinės pirmininkas Algirdas Zenkus.

ŠAULIŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS

Jau tapo tradicija, kad kasmet Darbo dienos savaitgalį lietuvių pranciškonų vienuolyno vasarvietėje, Kennebunkport, Maine, vyksta lietuvių šaulių kultūrinis savaitgalis. Jį visad rengė ir šiemet surengė Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinė, vadovaujama g. š. Algirdo Zenkaus. Jo kvietimu, rugsėjo 3 suvažiavo gausokas būrys šaulių iš arti ir iš tolimesnių vietovių.

Pirmą kartą į šitokį savaitgalį atvyko ir Liet. Šaulių Sąjungos Tremtyje pirmininkas Mykolas Abarius, lydimas savo žmonos šaulės Onos Abarienės, atstovaujanti švyturio jūrų šaulių kuopai Detroite. Šį savaitgalį savo atvykimu pagerbė ir atvykęs iš Hartfordo LŠST garbės pirmininkas prof. dr. Vaidievtis Mantautas. Iš Kanados dalyvavo Vilniaus šaulių rinktinės Montrealyj pirmininkas g. š. J. Šiaučulis ir iš ten pat Mindaugo šaulių kuopos sekretorius P. Gabrys. O iš New Yorko šiemet tai nedaug atstovų. Niujorkiečių šaulius atstovavo tik New Yorko šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis K. Miklas ir š. Ona Miklienė.

Šio kultūrinio savaitgalio oficialus atidarymas įvyko pirmąją suvažiavimo dieną 2 val. popiet pranciškonų vasarvietės aikštėje su Lietuvos tautinės vėliavos pakėlimu prie aplink išsiriavusių Trakų rinktinės šaulių kuopų ir svečių šaulių. Atidaromąjį žodį tarė rinktinės pirm. A. Zenkus. Po to dar kalbėjo sąjungos pirm. M. Abarius ir rinktinės kapelionas Tėvas R. Šakalys, OFM. Ši oficialioji dalis buvo užbaigta Lietuvos himnu.

Po trumpo pertraukelės vyko šaudymo varžybos. Varžėsi kuopos, taip pat varžėsi ir pavieniai šauliai. Šaudymo varžyboms buvo naudojami šratiniai šautuvai. Todėl, pripratusiems šaudyti su didesnio kalibro šautuvais nelabai kaip sekėsi. O didesnio kalibro šautuvus galima naudoti tik tinkamoj šaudykloj, kurios čia nebuvo.

Pirmoji diena buvo užbaigta susipažinimo vakaru. Čia buvo puikios vaišės, kurias paruošė pačios šaulės, vadovaujant š. Milerienei ir š. Tumienei. Buvo apstu įvairiausio maisto ir gėrimų. Vakaro metu grojo muzika, prie kurios buvo galima padainuoti ir

— Inž. Vytautas Vidugiris iš Los Angeles, Calif., dalyvavo vienintelis lietuvis respublikonų konvencijoje pilna balsavimo teise.

pasiūkti. Buvo ir gausi loterija, kurioje kiekvienas savo laimę galėjo patikrinti.

Kitos dienos programa buvo pradėta mišiom. 11 val. 45 min. ryto į pranciškonų koplyčią vadovaujant šio savaitgalio komendantui š. P. Šauliui, įneštos Lietuvos tautinė, rinktinės ir kuopų vėliavos lydint būriui uniformuotų šaulių ir svečių. Mišias aukojo ir įdomų pamokslą pasakė tik ką iš kelionės po Jugoslaviją sugrįžęs tėvas J. Bacevičius, OFM.

Po mišių visi dalyviai nusifotografavo ir po to skirstėsi pietum.

Po pietų, esant dar pakankamai laiko iki popietinės sesijos, šio savaitgalio dalyviai turėjo progą pamatyti vaizdajuostę iš demonstracijų įvykusių liepos 9 Vingio parke Vilniuje ir iš Tautinių Šokių šventės Hamiltone. Patarąjį vaizdajuostę padarė Bostono Jono Vanagaičio šaulių kuopos narys š. S. Urbonas, kuris taipgi filmavo ir šio savaitgalio eigą.

Vaizdajuostė apie demonstracijas Vilniuje visus nepaprastai sužadino ir privertė visus gerai pagalvoti, ar mes kaip šauliai ne permažai dirbame savo tėvynei, jos laisvės ir nepriklausomybės siekiam.

Trečią valandą popiet įvyko Trakų rinktinės moterų šaulių susirinkimas. Jam vadovavo rinktinės moterų šaulių vadovė g. š. J. Bajerčienė. Kaip viešnia šiam susirinkime dalyvavo ir š. Ona Miklienė iš New Yorko. Čia buvo pasidalinta mintimis apie veiklos praplėtimą, geresnį ryšių palaikymą, taip pat, padiskutuota apie egzistuojančias problemas bei jų priežastis.

Ketvirtą valandą šauliai rinkosi į salę išklaudyti LŠST pirm. M. Abariaus paskaitos. Savo paskaitoje Abarius kėlė problemą dėl šaulių gretų retėjimo, dėl stokos pakaitalo tom gretom papildyti, ir kvietė visus tuo susirūpinti ir daryti visas pastangas, kad veikla būtų pagyvinta, kad ji būtų įdomi, kad pritrauktų ir sudomintų naujus žmones į šaulių gretas.

Po jo paskaitos, kalbėjo prof. dr. V. Mantautas, pateikdamas keletą filosofinių minčių apie šaulių veiklą ir jos sustiprinimą.

Diskusijų metu buvo iškelta eilė klausimų bei pasisakymų apie dabartinius įvykius Lietuvoj, apie pasirošimus tinkamai paminėti Lietuvos Šaulių Sąjungos 70 metų ir Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje 35 metų įkūrimo sukaktis ateinančiais metais ir apie šitokių savaitgalių naudą šaulių gyvenime.

Šios sesijos pabaigoj žodis buvo suteiktas Vilniaus šaulių rinktinės pirm. J. Šiaučuliui. Kanados šaulių vardu jis padėkojo už finansinę paramą statant paminklą Žuvusiems už Lietuvos laisvę ir įteikė tą darbą rėmusiom kuopom padėkos pažymėjimus.

Vakare buvo programa prie laužo. Kadangi lauke lijo ir tikro laužo nebuvo galima turėti, tad šį laužą simboliškai pavadavo trys uždegtos scenoje žvakutės, simbolizuojančios Lietuvos sostinę Vilnių, Lietuvos Šaulių sąjungos gimtinę Kauną ir Lietuvos duris į platųj pasaulį Klaipėdą. Labai efektingai visai programai vadovavo jauna šaulė iš Bostono Jono Vanagaičio šaulių kuopos Asta Karosienė. Ji buvo tikras "spiritus movens" šio vakaro. Puikiai valdydama akordeoną, ji sugebėjo visus dalyvius įjungti į šio laužo programą. Beveik visi dalyviai individualiai ar grupėmis gavo progos pasireikšti ir parodyti savo talentingumą poezijoje, humore ir dainoj. Laužas buvo užbaigtas visiems sustojus ratu, dainuojant "Lietuva brangi" ir "Ateina naktis".

Paskutinąją šio savaitgalio dieną, pirmadienį, rugsėjo 5, ankštį rytą visi dalyviai susirinko mišiom, kurias aukojo rinktinės kapelionas Tėvas R. Šakalys, OFM. Po pusryčių įvyko baigiamasis šio savaitgalio posėdis, kuriame buvo paskelbti šaudymo varžybų rezultatai ir geriausiai sušaudžiusiems šauliams buvo įteikti prizai — trofėjos.

Individualių kuopų varžybose buvo paskelbti šie rezultatai: Brocktono Martyno Jankaus kuopoj pirmą vietą atiteko daugiausiai taškų surinkusiam š. A. Šeduikiui, o antrą — š. V. Rubšui; Bostono Jono Vanagaičio kuopoj pirmą vietą — š. S. Urbonui, o antra — š. M. Dapkui; Worcester dr. Vinco Kudirkos kuopoj pirmą vietą — š. J. Maskeliūniui, o antrą — š. H. Ulričui. Svečiai irgi dalyvavo varžybose, ir čia daugiausiai taškų surinko šaulė E. Broch. Taip pat buvo atžymėta kuopa, daugiausiai surinkusi taškų. Ši trofėja, kurią padovanojo rinktinės pirm. A. Zenkus, atiteko Bostono J. Vanagaičio kuopai.

Uždaromąjį žodį tarė sąjungos pirm. M. Abarius, kviesdamas visus nepavargti, o dar labiau dirbti Lietuvai tėvynei, visokiariopai jai padėti, kad laisvės rytoj jai greičiau prasivertų.

Šis savaitgalis buvo užbaigtas Lietuvos himnu.

Kęstutis K. Miklas

Grand Canyon kalnuose, Arizonos valstijoje, ekskursuoja Vyties agentūros suorganizuota grupė. Priekyje Audronė Gudaitė ir Dalia Bulgarytė.

KĄ MATYSIME DAIL.

JUOZO BAGDONO PARODOJE?

Dail. Juozas Bagdonas paroda, kuri įvyks spalio 8-9 Kultūros Židinio mažojoje salėje, bus dar niekur nematyta. Dailininką pažįstame kaip abstrakcinio meno puoselėtoją, pamėgusį tapyti dideles drobes, o šioje parodoje matysime jo sukurtas akvarėles, kuriose jis pratęsias savo ankstyvesnį stilių.

Tos akvarėlės yra sukurtos jam pasitraukus po karo iš Lietuvos. Pradėtos apie 1946 metus. Dailininkas 1948 metais iš Vokietijos emigravo į Kolumbiją, Pietų Ameriką. Į Šiaurės Ameriką, į Washingtoną, jis persikėlė 1958. su šia data ir baigiasi jo akvarėlės.

Dail. Juozas Bagdonas kūrybingai ir plačiai pasireiškė dar nepriklausomoje Lietuvoje, 1938 laimėjo valstybinę premiją už tapybą. Tada jis puoselėjo realistinį-impresionistinį stilių. Atsidūręs Vokietijoje ir neturėdamas tapybai tinkamų sąlygų, jis kūrė akvarėles. Būdamas Kolumbijoje, jis taip pat kūrė ir keramikos darbus. Išdeginio glazūro forminis žaismas ir iš dalies akvarėlinis laisvumas jam pravėrė duris į abstrakcinį meną. Pirmoji jo abstrakcinio meno paroda jau buvo surengta Amerikoje, Baltimorėje, 1960 m.

Ką vaizduoja akvarėlės?

Šioje parodoje bus trys akvarėlių sluoksniai: Vokietijos romantiškų miestelių vaizdai, Ko-

lumbijos egzotika ir Lietuvos prisiminimai — Memories of Lithuania. Taip jis šį skyrių pats pavadino.

Dailininkas jautriai pagauna aplinką, jos nuotaiką atkuria popieriuje. Vyrauja platus debesys, vandenių plotai, pamiškės, laukeliai. Labai detalai atbaigti miesto vaizdai.

Išsilgęs tėvynės, jis grįžo į prisiminimus, į tuos peizažus, kuriuos tapė Lietuvoje, ir taip sukūrė prisiminimų ciklą.

Akvarėlės technika yra gana sunki, nes reikia greitai dirbti, kad kūrinyje būtų spontaniškas. Dailininkas yra gražiai apvaldęs šią techniką — "liete išliejęs" savo kūrinius.

Prie akvarėlių bus dar pridėta keletą didesnio formato kolažų. Jie jau sukurti čia Amerikoje.

Visi kūriniai dar niekur nebuvo eksponuoti. Juos pamatysime pirmą kartą. Akvarėlės šviesios, romantiškos, skamba kaip kokie poezijos posmai.

Dailininkas sako, kad tai bus jo paskutinė paroda. Meno mėgėjai ir kultūrininkai prašo taip nekaltėti. Kokios tik bebūtų sąlygos, neatsisakyti kūrybos ir jos neslėpkite savo darbo kambariuose. Kiekviena paroda rodo mūsų gyvastingumą ir mus kelia. Taip pat palaiko ir kūrėjus.

Kviečiame visus apsilankyti šioje parodoje, kurią rengia Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas. (p.j.)

Dail. Juozas Bagdonas įvairiuose Amerikos miestuose, kur yra didesnės lietuvių kolonijos surengė savo darbų parodas. 1962 metais tokia jo kūrybos paroda įvyko Bostone. Iš k. poetas Faustas Kirša, dail. Juozas Bagdonas, Alė Santvarienė ir poetas Stasys Santvaras.

MAIRONIO KŪRYBOS VAKARONĖ KENNEBUNKPORTE, MAINE

Ateitininkų sendraugių poilsio ir studijų savaitėje vienas vakaras skiriamas literatūrai. Prisimenant Maironio 125 metų gimimo sukaktį, rugpjūčio 14 jo garbei buvo surengta vakaronė, kurios programą atliko Izabelė Žmuidzinienė, jos dukra Antanina Žmuidzinaitė. Jom techniškai talkino Vytautas Žmuidzinaitis. Jie visi buvo atvykę iš Rochester, N.Y.

Maironis scenoje

Izabelė Žmuidzinienė yra nuoširdi ir jautri dailiojo žodžio interpretatorė. Deklamuodama ar ką skaitydama ieško originalaus priėjimo prie kūrinio, stengiasi sukurti aplinką, kuri papildytų jos skaitomą kūrinį.

Čia scenoje ant uždangos buvo pritvirtintas didokas poeto Maironio siluetas. Jis buvo juodas, pakabintas šviesiam fone. Viename šone buvo eglaitė, kitoj pusėj didoka kėdė.

Interpretatorė vaikščiojo scenoje atsėdėdė kėdėje ir ant scenos krašto atsėdėdė. Beskaitant jai buvo didelė audra ir smarkiai lijo, trankėsi perkūnas. Du kartus užgeso elektra. Visa tai sumaišė jos planą, bet ji nuoširdžiai ir ekspresyviai perdavė Maironio kūrinius.

Pačioje pradžioje paskaitė Justino Marcinkevičiaus eilėraštį — Pavasario balsai Pasandravy.

Isiterpiant dukrai į tarpus, Izabelė paskaitė: ištrauką iš poemo "Mūsų vargai", ištraukas iš poemos "Jaunoji Lietuva", ir iš "Pavasario balsų" keletą eilėraščių, "Medvėgalio kalno baladė".

Gi dukra Antanina paskaitė iš "Pavasario balsų": Mergaitė, Tupi šarka, Laiškai, Viltis, Aš

VILNIUJE STATYS HOLOCAUST PAMINKLĄ

New York Times rugsėjo 19 pranešė, kad Vilniuje bus statomas paminklas nuo nacių žuvusiems žydams pagerbti ir prisiminti.

Vilniuje apsilankė Metropolitan operos solistė Regina Resnik, mezzo sopranas, dail. ir skulptoriaus Arbit Blato žmona. Šis dail. A. Blatas yra gimęs Kaune. Kaune baigė Aušros berniukų gimnaziją, pradėjęs meno studijas Kaune, vėliau persikėlė į Paryžių, kur jis gavo pilną išsimokslinimą. Labai gerai kalba lietuviškai. Per karus ir sumišimus negalėjo aplankyti Lietuvos. Ilgą laiką jis yra gyvenęs New Yorke, dabar daug keliauja po Europą. Kurį laiką buvo Hamburgo operos dekoratoriumi.

norėčiau prikelti, Uosis ir žmogis, Saulei leidžiantis, Nebeužtvenksi upės bėgimo, Jūrą ir Kastytis.

Antanina Žmuidzinaitė gražiai taria žodžius, juos pilnai atiduoda

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA INFORMUOJA

OSI ryšiai su Sovietais

Komunistų laikraštis Peoples Daily World 1988 kovo 25 paskelbė, kad Specialių investicijų įstaigos OSI direktorius Neal Sher tą savaitę vėl buvo nuvykęs į Maskvą ir ten turėjo pasitarimus su Sovietų generalinio prokuroro pirmuoju pavaduotoju Aleksandru Sucharevu. Pasitarimuose buvo svarstoma apie bendradarbiavimą ieškant vadinamų II Pasaulinio karo nusikaltėlių. Pasitarimuose dalyvavo ir Sovietų užsienio reikalų ministerijos bei JAV ambasados pareigūnai.

Dr. Statkevičiaus pranešimas didžiajai spaudai

Iš Lietuvos atvykęs dr. Algirdas Statkevičius savo išgyvenimus Sovietų kalėjimuose ir beprotnamiuose bei priešpaudę okupuotoje Lietuvoje nušvietė Chicago Sun-Times korespondentui J. Stebbins, kurio ilgas straipsnis buvo išspausdintas to dienraščio birž. 25 d. numery. Tą pasikalbėjimą išrūpino Amer. Lietuvių Taryba. Vertėju buvo ALT inf. dir. prel. J. Prunskis.

Amerikiečiams priminė didžiuosius trėmimus

Southwest News Herald liepos 7 išspausdino prel. J. Prun-

dama ritme ir frazės prasmėje. Vienu metu, kai motina Izabelė skaitė, ji dar laikė lietuvišką juostą, buvo ir kažkoks įrašas, bet iš salės sunku buvo suprasti, ką ta simbolika reiškia.

Pabaigai visi klausytojai vakaronę užsklendė sudainuodami Lietuva brangi. Po programos buvo vaišės. (p.j.)

skio laišką, kuriame pažymima, kad marksistams uždraudus Raudonojo Kryžiaus pagalbą Etiopijoje, ten miršta tūkstančiai žmonių. Bet jau tokia marksistų taktika. Jų išvežtų žmonių iš Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Ukrainos milijonai išmirs badu.

"Tribune" apie Hitlerio - Stalino paktą

Dienraštis Chicago Tribune rugpjūčio 14 išspausdino ALT inf. dir. prel. J. Prunskio laišką, kuriame primenamas Sovietų Sąjungos kolonializmas ir imperializmas bei 1939 m. Maskvos pasirašyta sutartis su Hitleriu, kuris Sovietams leido okupuoti Lietuvą, Latviją, Estiją. Tos sutarties su Hitleriu Maskva ir dabar rūpestingai laikosi, apie šį Stalino-Hitlerio susitarimą Altas painformavo ir Sun Times.

Prieš Sovietų trukdymus paštuose

Kongresmanas Benjamin Gilman labai rūpestingai kovoja prieš sovietų trukdymus pašto susisiekime. Jis liepos 16 atsiuntė raštą Amerikos Lietuvių Tarybai, prašydamas pranešti faktus apie tokius trukdymus — siuntinių, laiškų sulaukymus, grąžinimus. Jis tuos trukdymus išskels sovietų įstaigose ir tarptautiniuose paštų pasitarimuose. Lietuviai, kurie tokius trukdymus patiria, prašomi pranešti Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri atsiųstus duomenis persiųs kongresmanui B. Gilmanui.

Valstybės departamentas rūpinasi Gražuliu

Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. Grožvydas Lazauskas kreipėsi į Valstybės sekretorių Shultzą, prašydamas gelbėti kalinamą disidentą Petrą Gražulį, Iš Valstybės departamento atėjo atsakymas Altui, kad departamentas yra susirūpinęs Petru Gražuliu, seka jo likimą, yra priminęs Maskvai apie jo silpną sveikatą ir yra pasiryžęs tęsti pastangas, kad Gražulis būtų paleistas. Apskritai Valstybės departamentas daro pastangų, kad žmogaus teisių reikalai Sovietų Sąjungoje pagerėtų.

Iš visur

— Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas šiemet įvyks lapkričio 11 - 13 Quality Inn Downtown viešbuty, Boston, Mass.

— Lietuvių Fondo augimas yra visiems lietuviams gyvas tautinis reikalas. Rugsėjo ir spalio mėnesiais Lietuvių Fondas skelbia vąj. Vajaus užbaigtuvės — banketas įvyks lapkričio 12 Martinique pokylių salėje, Chicagoje.

— Vladas Bakūnas, žurnalistas, lietuviškų radijo programų redaktorius, Žurnalistų Sąjungos centro valdybos dabartinis vicepirmininkas, rugsėjo 3 atšventė amžiusą 80 metų sukaktį.

— Cleveland, Ohio, tradicinės Lietuvių Dienos įvyks spalio 8-9. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

— Barnes ir Zelnis yra lietuvių visuomenei negirdėti dainininkai. Abu lietuvių kilmės ir pasirodys Margučio rengiamame koncerte spalio 2 Chicagos Jaunimo Centre.

— Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos sąjunga ruošia renginį Chicagos Jaunimo Centro salėje spalio 8. Meninėje programoje — sol. Algirdas Brazis. Jam akomponuos Aldona Brazienė. Laimėjimai, karšta vakarienė ir šokiai.

— Solisčių Aldonos Stempuzienės ir Jennifer Cohran-Luisa koncertas Clevelande, Dievo Motinos parapijos salėje, įvyks spalio 23.

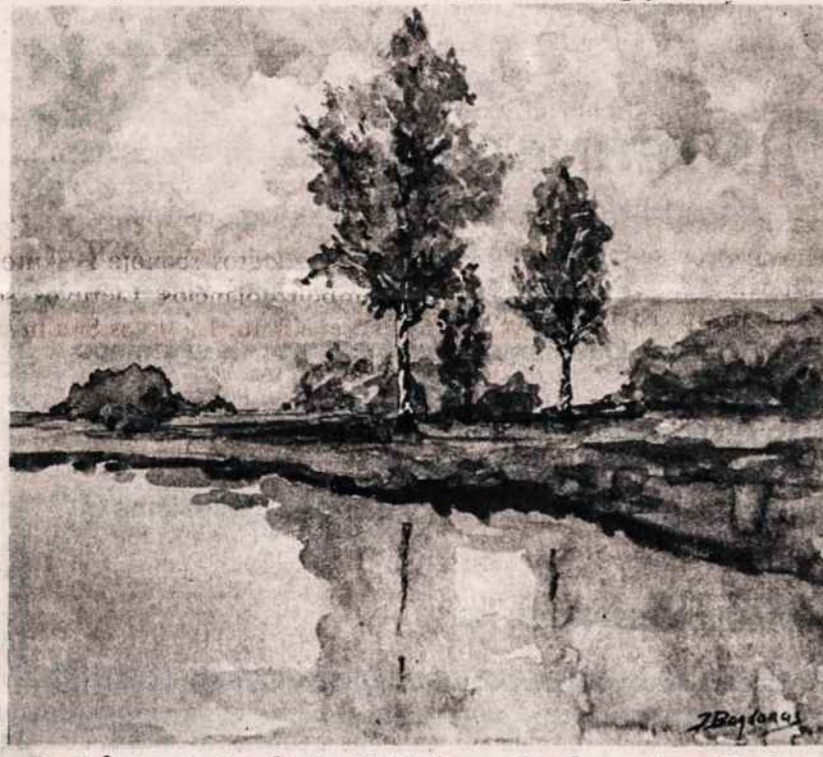
— Hamiltono aukštesniųjų li-tuanistikos kursų mokiniai aplankė dailininkų A. ir A. Tamošaičių netoli Kingston, Ont., sodybą ir dailės darbus. Tamošaičiai maloniai priėmė ir viską paaiškino. Kursai šiemet prasidėjo rugsėjo 13 Šv. Marijos aukštesniosios mokyklos patalpose. Pavasarį vienuoliktą skyrių baigė Stasys Bakšys, Andrea Ciparytė ir Tomas Zukauskas.

— Montrealio vyrų oktetas dalyvavo tarptautiniame grupinio dainavimo festivalyje Chateaugay, Quebecke. Rugpjūčio 7 jie pasirodė Kultūros Centro salėje. Oktetui vadovauja muz. Aleksandras Stankevičius.

— "Our Sunday Visitor" savaitraštyje, rugsėjo 11 d. ladoje, yra išspausdintas Desmond O'Grady, šio laikraščio korespondento Romoje, ilgas straipsnis apie Lietuvą. Straipsnyje duodama Lietuvos istorija ir aprašoma dabartinė padėtis. Taip pat primenama, kad prie Stalino buvo išžudytas beveik trečdalis kunigų ir pasauliečių, ištremiant nežmoniškoms sąlygomis į Sibirą. Autorius pats lankėsi okupuotoje Lietuvoje.

— Ieškomas Jonas Galijotas, gimęs 1909, atvažiuojantis į Ameriką apie 1957 m. Ieško jo dukra Raimunda Griškienė -Galijotaitė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Sakas, Woodhaven, N.Y., A. Vaitkus, Braughton, Mass., P. Savulis, Sudbury, Mass. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko penumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

Berželiai prie tvenkinio. Dail. Juozas Bagdonas akvarėlė. Jo akvarėlių paroda vyksta Kultūros Židinyje spalio 8-9.

BATUNO TARPTAUTINĖS POLITIKOS SEMINARAS

BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) organizacija šiuo metu ruošia antrą seriją įspūdingų seminarų Pabaltijo ir Rytų Europos politikos klausimais. Šių seminarų tikslas yra duoti New Yorko apylinkės pabaltiečių bendruomenėm progą pagilinti savo supratimą apie tarptautinę teisę, Jungtinių Tautų (U.N.) veiklą ir žmogaus teisių gynimą pasaulinėje plotmėje.

BATUN seminarai, kurie vyksta 7 val. kas antradienio vakarą Estų Namuose New Yorke, ypatingi tuo, kad juose dalyvauja labai aukšto lygio prelegentai, kurie retai matomi lietuvių tarpe.

Pirmoje BATUN seminarų serijoje, kuri sėkmingai įvyko šią vasarą, dalyvavo įvairių tautų diplomatai, mokslininkai ir žurnalistai — jų tarpe amb. John A. Birch, Anglijos ambasadorius prie J.T., amb. Alberto Piedra iš JAV delegacijos prie J.T., Jiri Pehe, Rytų Europos skyriaus vedėjas Freedom House organizacijoje ir Roman Kupchinsky, "Prologue" ukrainiečių leidyklos prezidentas.

BATUN-ui šiuos seminarus suruošti padėjo William J. H. Hough, III, jaunas amerikietis advokatas, kuris yra tarptautinės

teisės ekspertas ir autorius svarbios juristinės studijos apie Sovietų Sąjungos nepriklausomų Pabaltijo kraštų užgrobimą.

Antra BATUN seminarų serija prasidėjo rugs. 13 ir du seminarai jau įvyko. Juose kalbėjo dr. Alba Zizzamia, Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijos pirminkė, ir advokatas William J. H. Hough, III, kuris pasakojo apie tarptautinių žmogaus teisių susitarimų tikslus ir reikšmę.

Rugsėjo 27 latvis dr. Uldis Blukis skaitė paskaitą "Baltic Political Activity in Search of a Strategy", ir spalio 4 d. estas BATUN-o tarybos narys dr. Heino Ainso pasidalins mintimis tema "Advancing the Baltic Cause at the United Nations".

Seminarai vyks kas antradienio vakarą iki spalio 25 d. Estonian House patalpose, 243 E. 34th Street, New York City. Pradžią 7 val. vakare. Įėjimo auka 10 dol., 5 dol. studentams ir pensininkams.

Visi lietuviai mielai kviečiami gausiai atvykti į seminarus ir pasinaudoti šia reta proga pasikalbėti ir padiskutuoti šiom svarbiomis temomis. Tuo pačiu bus galima susipažinti su kitais New Yorko apylinkės pabaltiečiais ir paraminti BATUN organizaciją.

Arūnas Gudaitis, BATUN Taryba

VERTINGOS MENIŠKOS KNYGOS

Monografija apie dail. Adalbertą Staneiką Lithuanian Artist and Diplomat. Apie jo gyvenimą rašo Feliksas Andriūnas, artimai dailininką pažinęs, cituojami lietuvių diplomatų atsiliepimai, jo kūrybą aptaria Paulius Jurkus. Išleista 23 spalvotos reprodukcijos ir daug nespaltvotų reprodukcijų, įvairių paveikslų ir piešinių. Albumas turi 156 puslapius įrištus į kietus viršelius, išleistas gražiai ir skoningai. Kaina — 30 dol.

Rainer Maria Rilke — Sakmė apie Korneto Kristoforo Rilkes meilę ir mirtį. Vertė Henrikas Nagys iliustravo Telesforas Valius. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. auto-

rius yra žymus vokiečių poetas, į lietuvių kalbą išvertė irgi žymus poetas Henrikas Nagys. Iliustravo irgi žymus lietuvių grafikas Telesforas Valius. Dalis iliustracijų yra medžio raižiniai. Kaina — 12 dol.

Dail. Povilo Puzino monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

Darbininko administracijoje dar gaunama anglų kalba šie leidiniai: — A Radiance in the Gulag, 6 dol. — N. Sadūnaitės. Lithuanians in America by A. Skučas, 8 dol.; Samogitia by Ch. T. Pichel, 8 dol.; The Baltic Nations by B. J. Kaslas, 12 dol.; The USSR-Germany Aggression Against Lithuania by B. J. Kaslas, 15 dol.; When the Soviets

Came... by R. Raid, 12 dol.; Lithuania Minor by M. Brakas, 10 dol.; Dr. Alexander Carolus Curtius, 4 dol. Persiuntimui pridėdama po 1.50 dol. už knygą. Šios bei kitos knygos, plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BRIDGES — žurnalas lietuviškais temomis anglų kalba. Metinė prenumerata 10 dol. Administracijos adresas: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

IDOMŪS LEIDINIAI

L. Andriekaus, Atmink mane, Rūpintojėli, poezija, 8 dol.

L. Andriekaus, Balsai iš anapus, premijuota poezija, 8 dol.

A. Kerulio, J. Prunskio ir M. Valiukėno, Lietuviai tautininkai komunistų kankiniai, 7 dol.

J. Keliuočio, Dangus nusidažo raudonai, 12 dol.

K. Girniaus, Partizanų kovos Lietuvoje, 10 dol.

A. Rubšio, Islamas, religija, kultūra, 5 dol.

M. Blyno, Lietuvos senovės palikimas, 5 dol.

V. Nemunėlio, Mažųjų dienos, 8 dol.

J. Gintaro, Žodžiai nuo Nemuno, eilės iš Lietuvos, 8 dol.

K. Grigaitytės, Marių vėjui skambant, poezija 4 dol.

M. Vities, Neparašyti laišakai, eilės iš Lietuvos 3 dol.

A. Rūtos, Daigynas, romanas. 12 dol.

J. Gliaudos — Atolas — Koralių sala, romanas. 11 dol.

N. Sadūnaitės KGB akiratyje, 5 dol.

Alės Rūtos — Žvaigždė viršum girios, romanas, 5 dol.

A. Gailiūšio, Savanorio duktė, romanas. 9 dol.

A. Gailiūšio, Visaip atsitinka, novelės, 4 dol.

J. Gliaudos, Kovo ketvirtoji, apybraiža apie šv. Kazimierą. 4 dol.

J. Kaributo — Kelionė aplink pasaulį, 4 dol.

Alės Rūtos, Margu rašto keliu. 10 dol.

Z. Rauliničio, Kelias į sostą. 10 dol.

Z. Rauliničio, Grobio ir naikinimo žygis. 9 dol.

A. Budreckio, DLK Algirdas. 16 dol.

J. Audėno, Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai. 15 dol.

J. Miškinio, Lietuva ir Vilnius pavergėjų sukuriuose. 5.50 dol.

V. Sruogienės, Lietuvos steigiamasis seimas. 5 dol.

Č. Grincevičiaus, Vidudienio varpai. 4 dol.

P. Jurkaus, Juodvarniai, pasaka-poema. 5 dol.

K. Almėno, Sauja skatikų, romanas. 10 dol.

K. Almėno, Lietingos dienos Palangoje, romanas. 10 dol.

J. Vaišnio, Praktinė Lietuvių kalbos vartoseną. 9 dol.

J. Rūtenio, Vaivos Juosta, eilės ir dialogai. 6 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko administracija labai prašo skaitytojų, kurie dar neapsimokėjo prenumeratos už 1988 metus, atsiųsti kiek galima greičiau privalomą mokestį. Pagal pašto reikalavimus turime sustabdyti laikraščio siuntimą į skolą. Visi, neapsimokėję prenumeratos, yra atvirukais paraginti atsilyginti. Laukiame atsiliepiant be kito raginimo. Kortelių siuntinėjimas raginant net keletą kartų reikalauja laiko ir išlaidų. Už greitą atsiliepimą nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Bent vieną lietuvišką knygą perskaityk kas mėnesį!

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užplildyti ir pasiųsti adresu: **DARBININKAS 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.**

Prašau pratešti prenumeratą 1988 metam.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktiniu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — \$1,349

Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — \$1,629

Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagai pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreipkitės:

BALTIC TOURS
SUITE 4
77 OAK STREET
NEWTON, MA 02164
617 965 - 8080

LITHUANIAN SASHES. Tai didžiulis albumas, išleistas Lietuvių Tautodailės Instituto Toronte. Pirmoje dalyje daugybė įvairiaspalvių juostų nuotraukų, o antrajame dalyje — gaminių techninės instrukcijos. 316 psl. Veikalą paruošė Anastazija ir Antanas Tamošaičiai. Įrišta į ištaikingus viršelius. Geriausia dovana svarbiomis progomis. Kaina su persiuntimu tik 50 dol. Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Aukštaitijos ežerai, medžio inkrustacija — marketeriją atliko Edmundas Trečiokas.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

SVARBŪS KOMPLEKTAI

Juozo Brazaičio Raštai. Redagavo A. Skrupskelienė ir Č. Grincevičius. 6 tomai įrišti į kietus viršelius. Kiekvienas tomas kainuoja po 16 dol., persiuntimui pridėdama po 2 dol. už tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Bronius Kvilkys — "Lietuvos bažnyčios". Stambiuose atskiruose tomuose Telšių, Panevėžio, Kaišėdorių vyskupijos, Kauno, Vilniaus arkivyskupijų I ir II tomai. Kiekvieno gausiai iliustruoto ir įrišto tomo kaina 23 dol. Persiuntimui pridėdama po 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams prisidėjusiems prie sėkmingo 1988 metų kelionių į Lietuvą sezono.

G.T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti išskvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

JEI NORITE PAMATYTI PASAULĮ, KREIPKITĖS Į G.T.!

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. International padeda sutvarkyti išskvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

DĖMESIO VISIEM: KASOJE yra žymiai pakelti santaupų sertifikatų nušimčiai! Pasiteiraukite ir perveskite sertifikatus iš kitų bankų į lietuvišką KASĄ.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, perversi Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

Juno Beach, Fla., Lino Staškūno laidotuvės. Jis mirė rugsėjo 4. Mišios už jo sielą buvo rugsėjo 7 Šv. Pauliaus Nuo Kryžiaus bažnyčioje. Palaidotas Royal Palm Memorial Gardens kapinių mauzoliejuje. Šiose kapinėse yra lietuvių sekcija su pačių lietuvių pastatytu paminklu. Velionis veikliai reikišė lietuvių kolonijoje, buvo LB apylinkės pirmininkas. Nuotraukoje — maldos mauzoliejuje. Prie karsto iš k. sūnus Raimondas, dukra Julija, tarp Raimondo ir Julijos kitas sūnus Linas, žmona Apolonija, marti Nancy ir sūnus Algis. Nuotr. J. Garlos

MIRĖ MUZ. DANIELIUS ŠTARKA

Neseniai sužinota, kad baldžio mėnesį mirė muzikas Danielius Štarka, gyvenęs Brooklyne, N.Y., Apreiškimo bažnyčios artumoje. Gyveno ne pas lietuvius, mirė tikriausiai iš-tiktas širdies atakos. Jo nemažą muzikinį turta ir knygas buto šeimininkas išmetė į šiukšlyną. Nežinia, nei kur jis yra palaidotas.

Danielius Štarka jau ėjo 66 metus. Jis buvo garsaus muziko Juliaus Štarkos sūnus, buvo baigęs aukštuosius muzikos mokslus, studijavęs Lietuvoje, Vokietijoje, sakoma, kad dar studijavo ir Paryžiuje. Buvo pianistas virtuozas. Besibaigiant karui buvo įstojęs į Eichstaetto kunigi-

seminariją, kur tuo metu buvo daug lietuvių klierikų. Buvo labai religingas, norėjo stoti į pranciškonų vienuolyną, bet tuo metu sutriko sveikata, buvo netekęs psichinio balanso. Vėliau jis gyveno su motina, šen bei ten dirbo. Motinai mirus, dažnai ateidavo į Darbininko administraciją ir dirbdavo ilgas valandas. Mokėjo bent keletą kalbų, buvo gavęs pasiuntinio darbą didelėje bendrovėje. Mirus jo motinai, pasidarė labai vienišas ir užsidaręs. Muzikos meną skyrė tik savo dvasinei pramogai. Daug skambino ir daug skaitė. Knygų išsinešdavo iš Darbininko administracijos. Jo tėvas, Julius Štarka, buvo

gimęs 1884 spalio 4 Kėdainių apskrityje. Buvo labai išsilavinęs muzikas, baigęs Varšuvos konservatoriją. Kaune kaip muzikas plačiau pradėjo veikti 1918 metais, nuo 1920 rudens buvo operos choro chormeisteris. Šiose pareigose išdirbo 24 metus. Operos chorą buvo iškėlęs į labai aukštą lygį. Taip pat jis reikišė ir kaip kompozitorius. Yra išleista nemažai jo kompozicijų, bet dar buvo likę ir rankraštyje. Tikriausiai visa tai bus žuvę.

Julius Štarka 1910 vedė Praną Stankevičiūtę. Jos remiamas, galėjo lankyti Varšuvos konservatoriją. Į Ameriką atvyko 1949 metais. apsigyveno Brooklyne, N.Y. Brooklyne jis ir mirė 1960 liepos 1. Jo našlė žmona mirė prieš kokia dešimtį metų taip pat Brooklyne.

Būtų gera, kad muzikai ar kokios organizacijos imtųsi inicijatyvos ir surinktų visą galimą medžiagą apie Danieliaus Štarkos paskutines dienas, kada jis mirė, kur palaidotas, kad ateitis paskui neapkaltingai mūsų išei-
vos nerūpestingumu.

BLAIRSTOWN, N.J.

Mirė a. a. Juozas Sabaliauskas

Rugsėjo 10 trumpai pasirgęs Newton, N.J., ligininė mirė LB Patersono apylinkės ir Šv. Kazimiero parapijos Patersone narys Juozas Sabaliauskas, daug metų gyvenęs Patersone ir dalyvavęs vietos lietuvių veikloje.

Buvo gimęs 1903 gruodžio 12 Sigupėnų km., Pakruojo valsč., Sialiuų apskr. Jo kelias į JAV buvo panašus į daugelio mūsų. Iš Lietuvos pasitraukė artėjant antrajai Sov. Sąjungos okupacijai, per Vokietijos stovyklas atsirado Amerikoje ir įsikūrė šiose apylinkėse. Sulaukęs pensijos amžiaus, įsigijo namus nuošaliame miestely su dideliu sklypu ir džiaugėsi gražia aplinkuma. Nors ir gyvendamas tolokai nuo Patersono, tačiau čia gana dažnai lankydavosi, dalyvaudamas didžiųjų švenčių, minėjimuose ir kituose lietuvių renginiuose. Buvo pašarvotas Ragucci-Katron laidotuvių namuose, Patersone, kur jį rugsėjo 12 aplankė daugelis jo turėtų artimųjų ir draugų. Rožančių už jo vėlę sukabėjo Šv. Kazimiero parapijos administratorius kun. Antanas Bertašius. Jo artimieji ir draugai atsisveikino daugybe gėlių vainikų.

Rugsėjo 13 po laidotuvių mišių, kurias aukėjo ir pamoką pasakė, pareiškdamas artimiesiems užuojautą, kun. Antanas Bertašius. Jis taip pat palydėjo ir į Calvary kapinių mauzolejų, kur jo kūnas, išsivadavęs iš žemiškų vargų, ilsėsis iki prisikėlimo dienos.

Už jo vėlę užprašyta daugybė mišių. Liko liūdėti jo žmona Joana ir vaikai.

K. J.

JUNO BEACH, FLA.

Literatūrinė popietė rengiama lapkričio 26 d., 2 val. popiet metodistų bažnyčios salėje. Programą atliks rašytoja ir dramos aktorė Birutė Pukelevičiūtė. Popietę rengia Balfó 141 skyrius.

Linus Staškūnas, ilgokai negalavęs inkstais, mirė rugsėjo 4. Gyveno Juno Isles, prie pat Juno Beach, buvo LB apylinkės pirmininkas, valdybos narys, Dainos choro dalyvis ir visokių lietuviškų darbų rėmėjas. Buvo sulaukęs 61 metus. Džiaugėsi galimybe gauti naują inkstą ir planavo vėl tęsti aktyvų gyvenimą. Po operacijos kitą dieną sustojo jo širdis. Lūdesy liko žmona Apolonija, sūnūs Linas, Algis ir Raimondas, duktė Julija, rugsėjo 6 į šermenis atvyko apie 70 žmonių. Laidotuvių pamaldas buvo Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje. Palaidotas rugsėjo 7 Palm Beach Memorial Gardens kapinių mauzoliejuje. Dalyviai sugiedojo Lietuvos himną ir Marija, Marija.

Mokslo metų pradžia

Nauji mokslo metai pradėti rugsėjo 10 mišiomis, kurias aukėjo klebonas kun. A. Kontautas. Kartu buvo atžymėtos ir trys šventės, kurias mokiniai gražiai pavaizdavo trumpais vaidinimais: Marijos gimimo šventė, Marijos pasirodyma Šiluvoje ir Tautos šventę — Vytauto Didžiojo kartūnos pagrobimą.

Salę puošė didžiulis Lietuvos žemėlapis, kurį sukūrė šie mokiniai: Viktoras Zikas, Alysa Šaipaitė, Daiva Kiliulytė ir Linas Rastonis.

Seselė Ignė iš Putnamo atvežė šešis Marijos paveikslus, kurie buvo piešti vasaros stovykloje. Jūs nešė vaikučiai procesijoje per mišias. Po mišių visiems mokytojams buvo įteiktos gėlių puokštės.

Tėvų komitetas nuoširdžiai

ATŠVĘSTA PREL. PRANO BULOVO KUNIGYSTĖS 45 METŲ SUKAKTIS

MASPETH, N.Y.

Rugpjūčio 21 V. Atsainymo parapijos bažnyčioje iškilmingai paminėta kun. Prano Bulovo kunigystės 45 metų sukaktis, prisiminta ir tai, kad jis šioje parapijoje dirba jau 32 metus ir iš jų 16 metų klebonauja. Sukaktuvininkas su broliais kunigais procesijoje įžengė į bažnyčią aukoti padėkos mišių. Procesiją palydėjo gražus choro giedojimas.

Ilgametis prelatas draugas kun. Jonas Petrauskas, MIC, pasakė pamokslą, nušviesdamas jo gyvenimo kelią, iškėlė gyvą reikalą, kad trūksta pašaukimų kunigus ir į vienuolius. Pati svarbiausia įtaka turėtų kilti iš šeimų.

Buvo išleista ir įteikta dalyviams graži programos knygtė. Programoje buvo įrašytas jo šūkis: "Viešpatie, padaryk mane Tavo taikos įrankiu."

Mišios buvo anglų kalba, bet pagiedota ir lietuviškai pora giesmių — Pulkim ant kelių ir Marija, Marija. Giedojo choras, pora solisčių su gitarom, nuolatinė Nellie Sable ir visi tikintieji. Liturginius skaitymus atliko prelatas sesers dukros. Aukos dovanas įteikė organizacijų atstovai, celebranto sesuo ir svaivis, parapijos tarnautojos Elena Raynis ir Dorothy Gotard ir kiti.

Mokytojų Jay ir Barbara rūpėsiu bažnyčia buvo skoningai išpuošta. Gėles aukėjo nuolatiniai geradarijai Michael Rinaldi.

Jubiliejinės vaišės įvyko Astoria Manor salėje, dalyvavo kelišimtai parapiečių ir daug kunigų. Po užkandžių minėjimo pagerbimo programą pradėjo Amerikos ir Lietuvos himnais. Prasmingą maldą sukabėjo kun. Walter Vetra. Programos vadovas Vincent Aboyas supažindino svečius su garbės stalu ir kitais dalyviais salėje. Organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys sveikino sukaktuvininką ir įteikė adresus bei dovanas. N.Y. senatorius Martin Knorr perskaitė N.Y. senato sveikinimą ir jį įteikė. Taip pat kongresmanas Frederick Schmidt sveikino N.Y. valstijos vardu. Kun. Albinas Sheputa, MIC, nuotaikingai apibūdino prelatą gyvenimą, ypač jo mokslo dienas. Frances Aboyas padėjo visiems, kurie prisidėjo prie programos skoningo išleidimo, gi Vincentas Aboyas padėjo visiems rengėjams ir dalyviams. Čia prisiminta Olga Brady, renginio pirmininkė, kuri labai norėjo dalyvauti iškilmėse, bet dėl sveikatos nepajėgė atvykti.

Ar jūs žinote, kad...KASOJE pinigines perlaidos (Money Orders) kainuoja tik 50 centų, kad čekių rašymas yra nemokamas, kad VISA kredito kortelės kainuoja mažiau, negu kitur, kad banko knygtės (passbook savings account) sąskaitos duoda 6% palūkanų, kad įstaiga atidaryta daugiau dienų ir valandų, negu bet kuris kitas apylinkės bankas ir kad KASA per 8 metus lietuviškos veiklos paramai yra paskyrusi 126,000 tūkstančių dolerių? Nelieta abejonė, kad KASA yra geriausia taupymo ir skolinimo institucija visiem lietuviams.

Sukaktuvininkas prel. Pranas Bulovas nuoširdžiai padėkojo vi-

siams ir kiekvienam už dalyvavimą, sveikinimus, dovanas. Padėkojo organizatoriams, kunigams, kalbėtojams, organizacijoms, vyriausybės atstovams, giminiams, rengėjams ir jų vadovams. Užbaigos maldą sukalbėjo kun. Albinas Gurklis, MIC.

Sukaktuvininkas prel. Pr. Bulovas sėkmingai tvarkosi Viešpaties Atsainymo parapijos Maspeth. Parapija yra nedidelė, nedaug joje ir lietuvių. Parapijoje veikia Šv. Onos sodalicija, Rožančiaus draugija, Šv. Pranciškaus tretininkai, Katalikų karo veteranai, jų rėmėjos, Šv. Vardo draugija, auksinio amžiaus klubas, Parapijos taryba. Parapijos renginius rengia jungtinis draugijų komitetas.

Gražiai veikia Lietuvos vyčių 110 kuopa. Jų mėnesiniai susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą sekmadienį. Choru vadovauja vargonininkas R. Dulkė. Prelatas yra visų tų draugijų dvasios vadas, palaiko artimus ryšius su jų valdybom, Organizacijos talkina prelatui, kai vykdomas vyskupijos finansinis vjrus, kai šiai parapijai reikia sutelkti 12,000 dol. kasmet.

Anksčiau prie parapijos gyveno seselės pranciškietės ir jos parengdavo jaunimą pirmai komuniškai, praveddavo religines pamokas. Seselės išsikėlė, dabar yra pakviestos dvi mokytojos, kurios rengia jaunimą pirmiems sakramentams ir viešųjų mokyklų mokiniams rengia religines pamokas, globoja mišių tarnautojus.

Kai parapija nedidelė, tai reikalingi daugiau įvairių renginių, nes tik tokiu būdu surenkami pinigai parapijos išlaikymui. Tai padeda minėtos draugijos ir ringo žaidimo bendradarbiai. (r.)

Ar jūs žinote, kad...KASOJE pinigines perlaidos (Money Orders) kainuoja tik 50 centų, kad čekių rašymas yra nemokamas, kad VISA kredito kortelės kainuoja mažiau, negu kitur, kad banko knygtės (passbook savings account) sąskaitos duoda 6% palūkanų, kad įstaiga atidaryta daugiau dienų ir valandų, negu bet kuris kitas apylinkės bankas ir kad KASA per 8 metus lietuviškos veiklos paramai yra paskyrusi 126,000 tūkstančių dolerių? Nelieta abejonė, kad KASA yra geriausia taupymo ir skolinimo institucija visiem lietuviams.

Ar jūs žinote, kad...KASOJE pinigines perlaidos (Money Orders) kainuoja tik 50 centų, kad čekių rašymas yra nemokamas, kad VISA kredito kortelės kainuoja mažiau, negu kitur, kad banko knygtės (passbook savings account) sąskaitos duoda 6% palūkanų, kad įstaiga atidaryta daugiau dienų ir valandų, negu bet kuris kitas apylinkės bankas ir kad KASA per 8 metus lietuviškos veiklos paramai yra paskyrusi 126,000 tūkstančių dolerių? Nelieta abejonė, kad KASA yra geriausia taupymo ir skolinimo institucija visiem lietuviams.

Aukomis remkime Lietuvos laisvinimą!

dėkoja klebonui kun. A. Kontautui, seselei Ignėi, Aldonai Lingertaitienei, kuri paruošė vaidinimus, Zitai Krukonienei, direktorei Daivai deSaPereirai ir visiems kitiems, kurie prisidėjo prie šio ypatingo mokyklos renginio.

Veiklos dešimtmetis

1977 metais dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių rūpesčiu Kingston, Ontario provincijoje Kanadoje buvo įsteigta moksline, meninė ir kultūrinė institucija, pavadinta Lietuvių Tautodailės Instituto (LTI) vardu. Jos tikslas rinkti, išlaikyti bei išsaugoti senąjį lietuvių liaudies meną ir kurti bei puoselėti naująjį lietuvių tautodailę. Jos nariai telkia muziejines vertes tautodailės vertybes, ruošia įvairias parodas, kurias, paskaitas, ragina pamilti liaudies meną, o taip pat skatina jaunąją kartą visa tai perduoti kitoms kartoms.

Bostone LTI skyrius pradėjo veiklą 1978 metais. Pirmąją valdybą, kuriai vadovavo Ina Neortienė, sudarė: V. Dilba, L. Manomaitienė, S. Šatienė ir L. Šukienė. Vėliau prisijungė T. Galinienė ir C. Čepas. Po ketverių metų veiklos pirmininkės pareigas perėmė Laimutė Švarcaitė su valdyba: D. Pikinienė, C. Philips ir G. Treinienė. Gaila, kad po metų dėl darbo reikalų Laimutei teko palikti Bostoną. Iš jos pirmininkės pareigas perėmė Saulė Šatienė, kuri ir iki šiol valdybai vadovauja. Jos valdyboje su pasikeitimais dirbo: D. Barūnaitė, D. Eikienė, A. Lingertaitienė ir L. Šukienė. Dabartinę valdybą sudaro: R. Manomaitienė, Z. Krukoniene, J. Aukštikalnienė, R. Janulaitienė ir V. Margaitienė.

Prie Bostono LTI skyriaus priklauso apie 50 narių. Valdyba kasmet surengia tris kultūrinius renginius, rankdarbių mugę ir kelis rankdarbių kursus. Nariams informuoti leidžia Žinia-raštį.

Šių metų pirmąjį renginį skiria dešimtmečio veiklai atžymėti. Renginys vyks spalio 2 d., 3 val. p. p. Lietuvių Piliečių Dr-jos II-ro aukšto salėje. Parodoje dalyvauja Eugenija Rastonienė su gobelenais ir Vilija Rastonytė-Patch su dailės darbais. Emilija Sakadolskienė, viešnia iš Washingtono, supažindins su kanklėmis, o Sigitas Geda, svečias iš Vilniaus, skaitys savo poeziją. Po to seks vaišės. LTI skyriaus valdyba kviečia visus atsilankyti į veiklos dešimtmečio šventę.

(s.s.)

Elena Vaitekūnienė, gyvenusi Brooklyne ir vėliau persikėlusi į Jefferson, N.Y., paskutiniu laiku gyvena pas sūnų Annandale, Virginia. Ten rugsėjo 6 giminių ir artimųjų tarpe atšventė 90-ąjį gimtadienį. Dabar ji svečiuojasi pas anūkę Linden, N.J. E. Vaitekūnienė visada buvo uoli lietuviškos spaudos, radijo, parapijų organizacijų talkininkė. Sukaktuvininkei draugai ir artimieji linki dar daug gražių metų ir puikios sveikatos. "Gyvuokite ir nepasiduokite senatvei!"

Prof. kun. Antanas Rubšys, pasinaudodamas vasaros atostogomis, keliauja į Artimuosius Rytus, lanko Šv. Rašte minimus kraštus. Šiais metais jis specialiai lankė tas vietas, kur keliavo tautų apaštalas šv. Paulius. Apie tas keliones kalbės ir rodys skaidres spalio 23, sekmadienį, tuoj po sumos, Apreiškimo parapijos salėje. Taip pat jis atsakinės ir į klausimus. Šią popietę su žymiu Šv. Rašto specialistu ir daugelio knygų autoriumi rengia New Yorko ateitininkai.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr. ....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm. ....(718) 235-8386

Vytautas Alksninis, Lito bendrovės viceprezidentas, buvo tarnybos reikalais išvykęs į Kamerūno valstybę Afrikoje ir iš ten atsuntė Darbininkui sveikinimus.

Dr. Algirdas Statkevičius, Lietuvos Laisvės Lygos atstovas, neseniai emigravęs į Ameriką, šį savaitgalį atvyksta į New Yorką. Spalio 2, sekmadienį, jis lankysis Apreiškimo parapijoje ir 12:30 mokyklos salėje kalbės tema: "Ko laukiama pavergtoje Lietuvoje". Po jo kalbos bus kuklios vaišės. Susitikimą su svečiu iš Lietuvos rengia tos parapijos taryba. Visi kviečiami atsilankyti.

Moterų vienybės po vasaros atostogų pirmas susirinkimas bus spalio 4, antradienį, 7 v.v. įprastinėje vietoje, Congregational bažnyčios salėje, 85 Rd. ir 91 St. kampas, Woodhavene. Visos narės, sustiprėjusios po vasaros atostogų, labai laukiamos.

New Yorke veikianti organizacija Freedom House rugsėjo 29, ketvirtadienį, rengia vienos dienos simpoziumą apie tautinius neramumus Sovietų Sąjungoje. Dalyvaus pabaltiečių, ukrainiečių ir baltarusių ekspertai. Lietuviams atstovaus prof. dr. Vytautas Vardys, dr. Vytautas Skuodis, dr. Algirdas Statkevičius ir Gintė Damašytė. Nors simpoziumas bus uždaras, bet diskusijų tekstai bus atspausdinti.

Vladas Biknevičius iš Commack, NY, ir šiais metais siųsdamas metinę prenumeratą, dar pridėjo 50 dol. Geradariui dėkojame.

Aušros Vartų lietuvių parapija Manhattan, N.Y., metinius rudens pietus ir titulinę šventę ruošia sekmadienį, lapkričio 6, tuoj po 11 val. sumos parapijos salėje. Auka 20 dol. Bus pietūs ir laisvas atsisveikinimų baras. Taip pat bus gausi loterija. Klebonas kun. Vytautas Palubinskas, vikaras kun. Eugenijus Savickis bei parapijos taryba nuoširdžiai visus kviečia dalyvauti.

HOUSE FOR SALE

Richmond Hill North, near Holy Child church, 1 family detached home, 4 bedrooms, 1 1/2 baths, 37 x 100 corner lot. Private drive and garage. Top location. Owner asking \$239,000.00. Telephone: 718 441 - 3334.

Dr. Algirdas Statkevičius, buvęs politinis kalinys, gegužės mėn. emigravęs į JAV, pirmą kartą atvyksta į New Yorką. Nuo rugsėjo 30 iki spalio 4 viešės pas Petrą ir Pranę Ažuolus.

Anicetas Simutis, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, rugsėjo 15 dalyvavo su žmona buvusios New Yorko miesto Komisionierės J. Loeb suruoštame priėmimo pagerbti ilgametį politiką ir diplomata Sir Brian Urquhart. Svečių tarpe buvo eilė ambasadorių ir konsulų.

Naujas KASOS patalpas jau galima dabar aplankyti, bet oficialus atidarymas įvyks š.m. lapkričio 19, kada visi apylinkės lietuviai bus kviečiami užsukti, apsidairyti, pasivaišinti ir gal vieną, kitą naują taupymo sąskaitą atidaryti lietuviškoje KASOJE. Adresas: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

KASOS metinis suvažiavimas Floridoje šiemet įvyks lapkričio 11 ir 12 dienomis Marco Island kurorte. Dalyvaus Kasos direktoriai ir skyrių tarnautojai, o taip pat yra kviečiami ir visi, kas tik nori už nebrangią kainą praleisti porą rudens dienų ar visą savaitę šiltoje ir saulėtoje Floridoje. Viešbučiams kambarius užsisakyti pas V. Alksninį, 718 441 - 2811, o kelionės bilietus "Vytis" kelionių agentūroje, 718 - 769 - 3300.

KASOS Kredito Unija ieško tarnautojų Pageidaujamas bankinio darbo arba buhalterijos (accounting) srities patyrimas. Rašyti arba skambinti KASOS vyr. reikalų vedėjui Gintui Žemaitaičiui KASOS reklamoje nurodytu adresu ir telefonu.

REIKALINGAS TARNAUTOJAS

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai bei Lietuvių Informacijos Centrai prie Kultūros Židinio Brooklyne skubiai reikalingas vienas tarnautojas arba tarnautoja, pilnu etatu ir antras, arba antra, nepilnu etatu. Reikia mokėti lietuvių bei anglų kalbas, rašyti mašinėle ir vairuoti. Darbas įdomus, svarbus, atlyginimas geras. Skambinti dieną ar vakare 718 647 - 2434.

Savo auka paremk lietuvišką spaudą!

Adolfas Krajauskas, gyvenęs Richmond Hill, N.Y., kurį laiką sirgęs vėžiu, mirė rugsėjo 21 rytą. Buvo pašarvotas M. Shalins šermeninėje. Palaidotas rugsėjo 24 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse šalia žmonos, kuri yra mirusi prieš dvejetą metų. Jokių giminių Amerikoje neliko. Lietuvoje liko sesuo, kurios dukra dar susepėjo atvykti iš Lietuvos ir dalyvauti jo laidotuvėse.

Kaukių balius, kurį New Yorko ateitininkai rengia metai iš metų, 1989 metais bus vasario 4 Kultūros Židinyje.

Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, rugsėjo 16 dalyvavo su žmona ekonominių ir politinių santykių su JAV Valstijomis plėtimu besirūpinančios japonų bendrovės Yaohan renginiuose. Du dideli tos dienos renginiai prasidėjo garsios japonų šokėjų grupės Kabuki dance pasirodymu Town Hall. Po to vyko ištaigingas priėmimas Waldorf Astoria viešbutyje. Tarp amerikiečių ir japonų politikos bei biznio vadovų buvo gausiai atstovaujamas New Yorko diplomatinis ir konsularinis korpusas.

Lietuvių vyčių centro valdybos susirinkimas įvyks šeštadienį, spalio 15, 12 val. p.p. Šv. Jurgio parapijos salėje, 3850 Salmon St., Philadelphia, Pa. Parapijos klebonas yra kun. dr. Joseph Anderlonis. Dėl informacijos skambinti Philadelphiajos 3 kuopos pirmininkui: Juozui Drumstui 215 271 - 9005.

KASOJE žymiai pakilę taupymo procentai rimtai verčia apsispręsti ar laikyti pinigus svertuose bankuose, ar lietuviškoje KASOJE. Šiuo metu 6 mėnesių sertifikatai iki 10,000 dolerių duoda 7.5%, 12 mėn. 7.65%, 24 mėn. 7.80%. Daugiau negu 10,000 dol. sertifikatai 6 mėn. termino duoda 8.00%, 12 mėn. 8.125%, 24 mėn. 8.25%. KASOJE taip pat lengvomis sąlygomis gautumas nekilnojamo turto ir kitų rūšių paskolos.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centro įstaigai reikalingas tarnautojas ar tarnautoja. Skambinti 212 563 - 2210.

Dirbanti moteris ieško moters, kuri norėtų kartu gyventi. Sąlygos geros. Kreiptis vakarais tel. 215 245 - 5491.

PAMINKLŲ STATYMAS IR KAPŲ PRIEŽIŪRA

Daug kapų įvairiose Lietuvos vietose yra neatpažinti, apžeisti ir reikalingi priežiūros. Vilniuje yra įsisteigusi įstaiga, kuri rūpinasi atpažinimu, paminklų statymu, priežiūra ir puošimu. Norintieji gauti daugiau informaciją, rašykite jos įgaliotiniui Vytiui Gerulaičiui, 94 - 10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. tel. 718 847 - 5522.

Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos Valdyba ir N.Y. Llet. Katalikų Moterų Kultūros Draugija

visus maloniai kviečia atsilankyti į š.m. spalio 16 d., sekmadienį, rengiamą Lietuvių katalikų moterų organizuotos veiklos

80 Metų Sukakties Minėjimą ir Koncertą

Kultūros Židinio didžiojoje salėje Brooklyne, N.Y. 11 val. iškilmingos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje 3 val. popiet Akademinė ir koncertinė dalls Programą atliks—

Čiurlionio Ansamblio Kanklininkų Sekstetas

vadovaujamas muzikės ONOS MIKULSKIENĖS Loterija, vaišės, pabendravimas.

Auka — 8 dol., moksleiviams — 5 dol.

Alfonsas Koncė, gyvenęs Woodhavene, aktyviai reiškiasi respublikonų partijoje. Prieš respublikonų konvenciją jis rengėjam pasiuntė įvairių sugestijų, sumanymų. Po to jis buvo pakviestas į platformos komitetą kaip New Yorko atstovas. Jam už talką gražiu laišku padėkojo platformos komiteto pirmininkė, taip pat kaligrafišku laišku padėkojo ir pats prezidentas Ronald Reagan.

Maironio mokykla dar prašo savo vaikus nepalikti šeštadieniais namie, o juos atvežti į lituanistinę Maironio mokyklą. Veikia 10 skyrių ir vaikų darželis. Mokykla yra 110 St. ir 54 Rd. kampas Richmond Hill, N.Y.

Sofija Kačinskienė aktorius Henriko Kačinsko našlė, gyvenanti Sunny Hills, Fla., serga ir jai padaryta vidurių operacija.

"SVAJONIŲ AIDAI" AIDĖS KULTŪROS ŽIDINYJE

Spalio 9 turėsime tikrai retą progą išgirsti pagarsėjusį Australijos jaunimo kvartetą "Svajonių aidai". Jų koncertas bus 2 val. popiet Kultūros Židinyje.

Kas tie "Svajonių aidai"

Visur lietuviškose kolonijose pasitaiko gabaus jaunimo, kuris nori burtis ir pasirodyti scenoje. Tokio jaunimo būrius turi ir Australija. Ten veikia jaunimo sporto klubai, dainos vienetai, jaunimo organizacijos.

Šis kvartetą gimė Melburne. Jų pirmas koncertas ten įvyko rugpjūčio 14. Po to jie išvyko į užjūrio keliones. Jie dainuodami lietuviškas dainas apkeliavo visą žemės kamuolį. Tvarkingai pasi-

KONCERTAS POPIEŽIAUS SUKAKTIES PROGA

Šv. Tėvas Jonas Paulius II jau 10 metų yra išrinktas popiežiumi. Sukakties proga spalio 16 d. jo išrinkimo dieną, — sekmadienį, 7 v.v. Šv. Patriko katedroje Manhattane bus didelis koncertas, kurį rengia Bostono Moniuškos muzikos draugija.

Koncerte dalyvauja didžiuliai chorai, solistai iš įvairių vietų. Bus atliekami įvairiausi kūriniai. Prieš koncertą rengiama motor-kada iš Šv. Stanislovo bažnyčios į Šv. Patriko katedrą.

Moniuškos muzikos draugijos direktorius Jan Milun buvo atsilankęs Darbininko redakcijoje ir paliko gana daug literatūros apie koncertą. Jis pats yra solistas, bosas baritonas.

Sudarytas didelis garbės komitetas, kuriame yra mūsų vyskupas Paulius Baltakis, OFM.

HIRING! Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without waiting list or test. \$15,000 to \$68,000. Phone call refundable. 602 838 - 8885. Ext. 6057.

"Svajonių Aidai", kvartetą iš Australijos, atvyksta į New Yorką ir koncertuos spalio 9 Kultūros Židinyje. Iš k. Zita Prašmutaitė, Arūnas Bruožis, Virginija Bruožytė, Tomas Zdanis. Koncerto pradžia 2 val. Žiūr. skelbimą.

Arūnas Bruožis — gitaristas ir saksofonistas, groja orkestre "Dabar". Kelis kartus su "Svajonėmis" keliavo aplink Australiją. Yra baigęs elektronikos kursus ir dirba valstybinėje įstaigoje.

Virginija Bruožytė, lyrinis sopranas, 1987 priimta į Viktorijos operos chorą, dėsto muziką Melburno gimnazijoje. Su "Svajonių" grupe koncertavo JAV ir Kanadoje.

Tomas Zdanis — būgnininkas, talkina "Svajonių" koncertams, groja lietuvių jaunimo orkestre "Dabar". Jie aplankė Pietų Ameriką, dabar lanko Šiaurės Ameriką. Iš čia vyksta į Europą.

Jų programoje girdėsime

Jų programoje girdėsime įvairių lietuvių kompozitorių muziką, lietuvių liaudies dainas. Kadangi vyksta per įvairius kraštus, tai į programą įtraukė dainų iš Brazilijos, Argentinos, Prancūzijos, V. Vokietijos, Anglijos. Dainuoja įvairiai: solo, duetais, trijo ir t.t.

Spauda juos labai gražiai įvertino, iškelė jų muzikalumą, menišką apipavidalinimą. Tai tikrai reta proga susitikti su dainuojančiais jaunuoliais iš Australijos. Jie ateina pas mus kaip šaukliai, tai dainuojantys trubadūrai.

Koncertą rengia specialus komitetas jaunimo kongresui remti. Visus renginio darbus atlieka Romas Kezys.

Dailininko Juozo Bagdono

PARODA

Akvarelės, Kolažai

spalio 8-9 dienomis Kultūros Židinio mažojoje salėje

PARODA LANKOMA: šeštadienį nuo 12 val. iki 9 v.v. sekmadienį nuo 12 v. iki 5 v.v. ATIDARYMAS: šeštadienį 7 v.v. Po atidarymo — kavutė

Įeinant aukojama Paroda bus filmuojama Rengia ir visus atsilankyti maloniai kviečia

LIET. MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBAS

Svajonių Aidai

Kvartetą iš Australijos

Koncertuoja New Yorke spalio 9, sekmadienį, Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Pradžia 2 v. popiet Įėjimo auka — 10 dol.

Kugelio ir cepelinų pietūs nuo 12 val. iki 2 val. Gamina Eugenija Kezienė

RENGIA JAUNIMO KONGRESUI REMTI KOMITETAS

"Pavasaris" New Yorke

New Yorke Atletų Klubas kviečia

Jus atsilankyti į Kultūros Židinį

š.m. spalio 1 d., šeštadienį, 7 v.v.

Ten bus Montrealio jaunų mergaičių choro

PAVASARIS

Koncertas

Įėjimo auka tik 10 dol, moksleiviams — 5 dol.

Po programos — šokiai, gera nuotaika visiems, bus galima nusipirkti maisto ir gėrimų.

Visi kviečiami ir laukiami!

NEW YORKO ATLETAI